

Datum
14 november 2018

Bestuursrapportage AGV

januari t/m september 2018

Inhoud

Inhoud	3
1 Inleiding	5
2 Samenvatting	7
2.1 Kernpunten uit de bestuursrapportage	7
2.2 Dashboard	8
2.3 Totale kosten en opbrengsten	12
2.4 Exploitatie	13
2.5 Investerings	14
3 Actuele ontwikkelingen	16
4 Programmaverantwoording 2018	19
4.1 PROGRAMMA 1 : VEILIGHEID	19
4.2 PROGRAMMA 2 : SCHOON WATER	23
4.3 PROGRAMMA 3 : VOLDOENDE WATER	33
4.4 PROGRAMMA 4 : OP EN OM HET WATER	37
4.5 PROGRAMMA 5 : DRAAGVLAK	41
4.6 PROGRAMMA 6 : ALGEMEEN	43
4.7 PROGRAMMA 7 : DUURZAAMHEID	46
4.8 PROGRAMMA 8 : BELASTINGOPBRENGSTEN	48
5 Risicoparagraaf	51
6 Financieringsparagraaf	53

Bijlagen: 1. Financieel beleidsproductoverzicht
2. Overzicht moties
3. Uitvoeringsagenda bestuursakkoord

1 Inleiding

De doelstellingen van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) zijn vastgelegd in de begroting AGV 2018. Over de uitvoering van de begroting wordt periodiek op hoofdlijnen de stand van zaken en voortgang gemeld in de 'Bestuursrapportage AGV'.

De rapportages hebben zowel de functie van terugblik als vooruitblik, doordat de voortgang op de doelstellingen wordt vertaald naar een jaarprognose.

In de rapportage wordt ingezoomd op die doelstellingen waarover bijzonderheden zijn te melden. Daarnaast is waar nodig aangegeven welke maatregelen zijn of worden genomen om eventuele ongewenste afwijkingen bij te sturen.

In deze rapportage worden de stand van zaken en de voortgang tot en met september 2018 aangegeven.

Om een koppeling te maken tussen de ambities uit het Bestuursakkoord 2015-2019 en de voortgang hierop in de bestuursrapportage zijn de verwijzingen naar de onderdelen uit de uitvoeringsagenda in de voorliggende rapportage toegevoegd.

In de samenvatting (hoofdstuk 2) is een dashboard opgenomen waarin de doelstellingen en de jaarprognose daarop worden weergegeven. Verder komt een beknopt overzicht over de financiën aan bod. Hoofdstuk 3 beschrijft de belangrijkste actuele ontwikkelingen van de verslagperiode. In hoofdstuk 4 zijn per programma de doelstellingen, de investeringen en de exploitatie beschreven. Hoofdstuk 5 geeft de belangrijkste risico's weer en hoofdstuk 6 geeft een verslag over het gevoerde beheer met betrekking tot de financiering.

Aan de bestuursrapportage is een 3-tal bijlagen toegevoegd:

1. Kostenverzicht op beleidsproductenniveau 2018
2. Overzicht moties
3. Uitvoeringsagenda van het Bestuursakkoord 2015 - 2019

2 Samenvatting

In de samenvatting worden de kernpunten uit de bestuursrapportage weergegeven. Daarnaast is een dashboard opgenomen waarin de doelstellingen en de jaarprognose voor de realisatie daarvan worden weergegeven. Ten slotte komt een beknopt overzicht over de financiën (exploitatiekosten en belastingopbrengsten) en de investeringen aan bod.

2.1 Kernpunten uit de bestuursrapportage

De kernpunten uit de 9-maands bestuursrapportage zijn:

- In de zomer 2018 was er sprake van een langdurige droogte en watertekort, waardoor er veel water moest worden aangevoerd naar de polders en plassen. Op diverse plaatsen in het beheergebied van AGV zijn er kleine en grotere maatregelen genomen om de gebieden op peil te houden en om de kwetsbare natuurgebieden van zo goed mogelijk inlaatwater te voorzien. Er zijn extra kosten gemaakt om noodmaatregelen uit te voeren. In het najaar wordt een verslag en evaluatie van de getroffen maatregelen, inclusief extra kosten en vertraging voor andere projecten, aangeboden aan het bestuur.
- De staatssecretaris van Financiën heeft begin juni 2018 laten weten een eerder aangekondigde inperking van de btw-koepelvrijstelling met ingang van 1 januari 2019 op te schorten. Hiermee is het financiële risico dat het waterschap liep ook (voorlopig) van de baan.
- Met het wegvallen van de mogelijkheid om windturbines te plaatsen in het Westelijk Havengebied is de kans om de doelstelling 'energieneutraal in 2020' te halen erg klein geworden. Met het ontwikkelen van alternatieven zoals het drogen van zuiveringsslib kan dit deels worden ondervangen maar deze nieuwe nog te ontwikkelen projecten zijn niet gereed voor eind 2020.
- Het exploitatiebudget voor het zuiveren van afvalwater wordt naar verwachting met circa € 1,1 miljoen overschreden als gevolg van tegenvallers in het beheer- en onderhoud bij het instandhouden van de assets (vervanging middenaandrijving voorbezinktanks en revisie retourslibvijzels op de rwzi Amsterdam-West).
- Voor de sanering van Het Slijk is € 2,2 miljoen extra nodig door de recente vondst van explosieven, grote hoeveelheden puin en chemisch afval. Hierdoor is een gewijzigde aanpak nodig. Voor de extra kosten is financiële dekking aanwezig.
- De renovatie van gemaal Zeeburg zit in de laatste fase van de uitvoering van de geplande werkzaamheden. Dit project is voor 2018 begroot op € 0,6 miljoen en valt circa € 1,6 miljoen hoger uit dan begroot. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden is noodzakelijk meerwerk naar voren gekomen, evenals de totale vervanging van een monumentale roldeur.
- Het investeringsniveau 2018 zal naar verwachting uitkomen op 95,4%. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het in de tijd naar voren halen van de werkzaamheden van de nieuwbouw rwzi Weesp. Door de wijze van bouwen en het type zuiveringsproces zal het ontwerp en de realisatie van de nieuw te bouwen rwzi Weesp sneller verlopen dan oorspronkelijk ingeschat.
- De belastingopbrengst (zuiverings- en watersysteemheffing) zal naar verwachting hoger uitvallen dan begroot. De belangrijkste oorzaken zijn de toename van het aantal huishoudens en de toename van het aantal vervuilingseenheden (particulieren en bedrijven). Ruim de helft van de hogere belastingopbrengst heeft de maken met voorgaande belastingjaren.

2.2 Dashboard

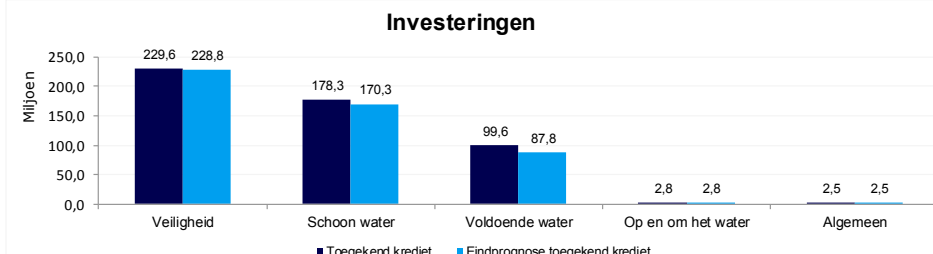
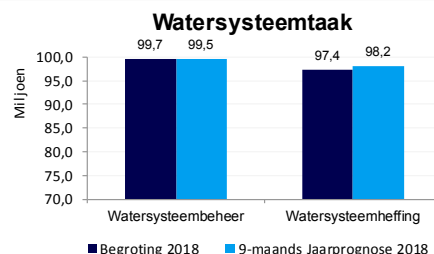
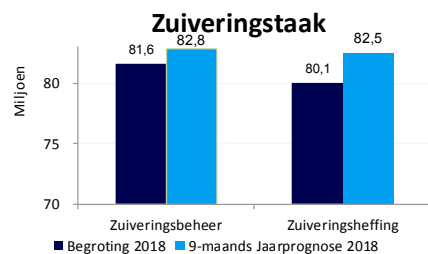
Per programma zijn de indicatoren van de doelstellingen uit de begroting 2018 in het dashboard weergegeven. De achtergronden van deze indicatoren zijn beschreven in het Waterbeheerplan 2015-2021.

Het dashboard geeft in één oogopslag een indicatie over de verwachte realisatie op de financiën (exploitatiekosten en belastingopbrengsten), de investeringen en de indicatoren. Eventuele afwijkingen op de budgetten en de indicatoren worden bij de betreffende hoofdstukken toegelicht.

Het dashboard toont de verwachte eindejaarsrealisatie van de doelstellingen ten opzichte van de gestelde norm voor 2018. Als de doelstelling naar verwachting wordt behaald, staat de status van de doelstelling op 'groen' ($\geq 95\%$ groen $\leq 105\%$). Is de status 'geel' ($\geq 75\%$ geel $< 95\%$), dan is extra aandacht vereist (bijsturen of bijstellen). Ten slotte is actie noodzakelijk wanneer de status op 'rood' staat ($< 75\%$ rood $> 105\%$).

In de 9-maands bestuursrapportage wordt door middel van een pijl de trend van de verwachte eindejaarsrealisatie ten opzichte van de 4-maandsrapportage aangegeven.

AGV DASHBOARD

1. Veiligheid

	Eenheid	Norm	Prognose	Status	Trend
• Primaire keringen zijn getoetst	%	20	20	Conform planning	↔
• Regionale keringen zijn getoetst (norm 2016)	%	10	10	Conform planning	↔
• Regionale keringen met oordeel onvoldoende en nader onderz. (uit toetsing 2012) zijn op orde	%	29	29	Conform planning	↔
• Status (nut en noodzaak) van 'Overige Waterkeringen' zijn vastgesteld	%	0	0	Nog niet van toepassing	↔
• Bestrijdingsplannen up-to-date en geoefend	%	100	100	Conform planning	↔

2. Schoon water

	Eenheid	Norm	Prognose	Status	Trend
• Voor alle wateren is de ecologische toestand bekend	%	35	35	Conform planning	↔
• De bemonsterde wateren gaan niet in kwaliteit achteruit	%	100	100	Conform planning	↔
• KRW lichamen voldoen aan de randvoorwaarden voor een goede waterkwaliteit	%	25	27	Conform planning	↔
• Zuiveringsprestatie rwzi's	%	88	90	Conform planning	↔
• Nalevingspercentage. De zuiveringen voldoen aan de lozingsseisen	%	99,5	99,5	Conform planning	↔
• Afname overeenkomsten met gemeenten nagekomen	%	100	100	Conform planning	↔

3. Voldoende Water

	Eenheid	Norm	Prognose	Status	Trend
• Peilbesluiten zijn actueel (jonger dan 10 jaar)	%	90	79	Bijsturen of bijstellen	↓
• Peilbesluiten zijn vigerend en ingesteld	%	70	92	Conform planning	↑
• Peilbesluiten bevinden zich binnen de marges vigerend peilbesluit	%	95	95	Conform planning	↔
• Gebieden zijn getoetst aan normen voor wateroverlast	%	90	90	Conform planning	↔
• WGP's zijn doorgerekend met nieuwste klimaatmodellen	%	100	100	Conform planning	↔
• Watergangen voldoen aan de vereiste diepte (baggeren)	km	86	82	Conform planning	↓

4. Op en Om het Water

	Eenheid	Norm	Prognose	Status	Trend
• Aantal plannen waarin rekening is gehouden met Recreatief medegebruik en Cultuurhistorie	%	100	100	Conform planning	↔

5. Draagvlak

	Eenheid	Norm	Prognose	Status	Trend
• Maximaal openstaand bedrag aan opgelegde en vervallen aanslagen uit 2017	%	4,5	3,0	Conform planning	↓

6. Algemeen

	Eenheid	Norm	Prognose	Status	Trend
• In de begroting 2018 zijn geen indicatoren opgenomen					

7. Duurzaamheid

	Eenheid	Norm	Prognose	Status	Trend
• Zelfvoorzienend door eigen duurzame energieproductie in 2020	%	40	39	Conform planning	↔
• Duurzaam Inkopen inclusief Green Deal	%	100	100	Conform planning	↔
• De acties vanuit de door Waternet ondertekende Green Deal Circulair Inkopen w worden uitgevoerd	aantal	2	2	Conform planning	↔
• Goedgekeurd Energie Efficiency progr/voorgenomen (zekere) maatregelen uitgevoerd	%	2	3,9	Conform planning	↔

Legenda

- Nog niet van toepassing
- Conform planning
- Bijsturen of bijstellen
- Actie noodzakelijk

Trend

- Performance n.v.t.
- Performance Verbeterd
- Performance Blijft Stabiel
- Performance Neemt af

Toelichting (grote afwijkingen) dashboard

Peilbesluiten zijn actueel

De norm is gebaseerd op een tienjarige cyclus waarin de peilbesluiten worden geactualiseerd. Deze werkwijze is vervallen. De score van 79% drukt uit welke peilbesluiten oude stijl jonger zijn dan 10 jaar.

Peilbesluiten zijn vigerend en ingesteld

De indicator 'Peilbesluiten zijn vigerend en ingesteld' komt naar verwachting uit op 92% (norm 70%). Op basis van het huidige waterbeheerplan is het 'vigerende' deel van deze indicator niet meer van toepassing. Het betreft nu alleen nog het onderdeel 'ingesteld' door het vervallen van de 10-jaarstermijn. Door deze wijziging is de jaarprognose hoger geworden dan de doelstelling.

Goedgekeurd Energie Efficiency programma/voorgenomen (zekere) maatregelen uitgevoerd

De indicator komt in 2018 naar verwachting uit op 3,9% (norm 2%). De verwachte realisatie ligt hoger dan de norm door de vertraagde realisatie van de voor 2017 geplande projecten (zonnepanelen rwzi's Westpoort en Horstermeer).

2.3 Totale kosten en opbrengsten

In de volgende tabel is een totaaloverzicht te zien van de geprognosticeerde kosten en opbrengsten van de zuiverings- en watersysteemtaak 2018 ten opzichte van de begrote kosten en opbrengsten.

Totaaloverzicht Zuiverings- en Watersysteemtaak 2018					Bedragen x € 1.000	
	9-maands					
	Begroting	Jaar- prognose	% Progn/ Begr	Afwijking jaarprognose/ begroting		Voor-/ nadelig
	2018	2018				
Zuiveringstaak						
Netto opbrengst heffingen	80.052	82.484	103,0%	2.432	3,04%	V
Netto kosten	81.617	82.848	101,5%	-1.231	-1,51%	N
Opbrengst minus kosten	-1.565	-364		1.201		
Prognose resultaat 2018 Zuiveringstaak				1.201		
Watersysteemtaak						
Netto opbrengst heffingen	96.531	97.032	100,5%	501	0,52%	V
Netto opbrengst verontreinigingsheffing	822	1.130	137,6%	308	37,44%	V
Netto kosten	99.669	99.512	99,8%	157	0,16%	V
Opbrengst minus kosten	-2.316	-1.349		966		
Prognose resultaat 2018 Watersysteemtaak				966		
Prognose resultaat 2018 Zuiverings- en Watersysteemtaak				2.167		

Toelichting:

Het totale financiële resultaat voor 2018 zal naar verwachting circa € 2,2 miljoen positiever uitvallen dan begroot. Dit is het resultaat van hogere belastingopbrengsten (€ 3,2 miljoen) en per saldo hogere verwachte kosten dan begroot (€ 1 miljoen), met name bij de zuiveringstaak. Ruim de helft van de hogere belastingopbrengst heeft de maken met voorgaande belastingjaren.

De 9-maands resultaatsprognose is exclusief de extra kosten die zijn gemaakt om de gevolgen van de extreme droogte en watertekort te bestrijden.

Zuiveringstaak

De verwachte belastingopbrengst bij de zuiveringsheffing is ruim € 2,4 miljoen hoger dan de begroting. De belangrijkste oorzaak is de toename van het aantal vervuilingseenheden (particulieren en bedrijven). Een nadere toelichting wordt bij hoofdstuk 4.8 (Belastingopbrengsten) gegeven.

De verwachte kosten zijn € 1,2 miljoen hoger dan begroot onder andere door hogere onderhoudskosten aan de rwzi's (vervanging voorbezinktanks en retourslibvijzels op de rwzi Amsterdam-West).

Watersysteemtaak

De verwachte belastingopbrengst bij de watersysteemheffing¹ is circa € 0,8 miljoen hoger dan begroot onder andere door groei van het aantal huishoudens.

De netto kosten zijn naar verwachting € 0,2 miljoen lager dan begroot.

Een nadere toelichting wordt bij de hoofdstukken 4.1 t/m 4.8 gegeven.

¹ Inclusief verontreinigingsheffing

2.4 Exploitatie

In onderstaande tabel is het totale financiële programmaoverzicht te zien voor 2018.

Financieel programmaoverzicht 2018				Bedragen x € 1.000	
Programma	Realisatie 2017	Begroting AGV 2018	9-maands Jaar-prognose 2018	Verschil Begroting / prognose	% Verschil Begroting / prognose
Veiligheid	33.131	36.525	36.012	513	1%
Schoon water	86.368	87.950	89.084	-1.134	-1%
Voldoende water	28.298	30.315	30.184	131	0%
Op en om het water	1.555	2.079	1.941	138	7%
Draagvlak	10.855	11.317	11.888	-571	-5%
Algemeen	12.304	13.099	13.249	-150	-1%
Totaal	172.511	181.285	182.359	-1.073	-1%
Waarvan:					
Kosten Zuiveringsbeheer	79.549	81.617	82.846	-1.231	-2%
Kosten Watersysteembeheer	92.962	99.669	99.512	157	0%

Toelichting:

De geprognosticeerde kosten zijn circa € 1 miljoen hoger dan de begroting 2018. De verschillen op programmaniveau zijn:

- Lagere netto kosten bij programma Veiligheid door de verkoop van een dienstwoning en grond (deels verantwoord bij programma Veiligheid en deels bij programma Voldoende water);
- Hogere kosten bij programma Schoon water door onder andere toegenomen kosten van beheer- en onderhoud aan de rwzi's (vervanging voorbezinktanks en retourslibvijzels op de rwzi Amsterdam-West) en meer kosten maai- en slootwerk;
- Lagere netto kosten bij programma Voldoende water onder andere door de verkoop van een dienstwoning en grond;
- Lagere kosten bij programma Op en om het water door lagere uitgaven m.b.t. Recreatief medegebruik en cultuurhistorie;
- Hogere kosten bij programma Draagvlak door het in rekening brengen van de kosten voor het gebruik van DigiD en de Berichtenbox Mijnoverheid (beslissing Rijk in juli 2017). De kosten werden voorheen door het Rijk betaald;
- Hogere kosten bij programma Algemeen door onder andere de uitbreiding van de werkzaamheden voor de AGV-website.

Een nadere toelichting wordt in de hoofdstukken 4.2 t/m 4.7 gegeven.

2.5 Investeringsen

Investeringsen 2018					Bedragen x € 1.000		
Programma	Fin.bron	Begroting AGV 2018	Prognose uitgaven in 2018	Verschil begroot/ prognose	Totaal toegekend krediet	Prognose uitgaven t/m 2018	Eindprog. toegekend krediet
Veiligheid	WSH	21.020	17.725	-3.295	229.550	192.317	228.763
Schoon Water							
- Watersysteembeheer	WSH	2.421	2.510	89	31.030	14.435	30.730
- Zuiveringsbeheer	ZH	35.994	37.007	1.013	147.245	103.969	142.844
Voldoende water	WSH	9.020	8.365	-655	99.580	70.040	87.762
Op en om het water	WSH	630	755	125	2.755	755	2.755
Algemeen	ZH/WSH	750	230	-520	2.500	250	2.500
Totaal		69.835	66.592	-3.243	512.661	381.767	495.354

Toelichting:

De prognose van de investeringen is gesteld op € 66,6 miljoen (begroot € 69,8 miljoen). Hiermee ligt het verwachte investeringsniveau op 95,4%. Bij het opstellen van de begroting is bij het bepalen van de kapitaallasten (rente en afschrijving) in de daarop volgende jaren uitgegaan van een investeringsniveau van 85%.

Het hogere verwachte investeringsniveau (t.o.v. 85%) ligt voornamelijk bij het programma Schoon water (zuiveringsbeheer). Door de wijze van bouwen en het type zuiveringsproces zal het ontwerp en de realisatie van de nieuw te bouwen rwzi Weesp sneller verlopen dan oorspronkelijk ingeschat. In 2018 zal naar verwachting circa € 10 miljoen eerder worden uitgegeven dan volgens de meerjarenplanning. In totaliteit wordt er niet meer uitgegeven dan het toegekend kredietbedrag.

Omdat de tarieven worden bepaald op basis van een 5-jaars periode, heeft de aangepaste spreiding van de investeringsuitgaven geen effect op de meerjarige tariefprognose van de zuiveringsheffing.

Toelichting per programma (begrote jaarschijf vs. prognose uitgaven 2018):

Programma Veiligheid: de verwachte uitgaven van het Dijkenprogramma zijn lager dan begroot. Uit de scope-bepaling (omgeving/technische uitwerking van de maatregelen) blijkt dat er bij de geplande trajecten in 2018 minder maatregelen in het veld dienen te gebeuren of een nadere toets kan volstaan.

Programma Schoon water: De verwachte uitgaven van de investeringen bij zuiveringsbeheer zijn hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door het in de tijd naar voren halen van de werkzaamheden van de nieuwbouw rwzi Weesp. Circa € 10 miljoen wordt eerder uitgegeven (zie ook hierboven). Tegenover de laatstgenoemde hogere uitgaven staan ook lagere uitgaven. De belangrijkste zijn: € 2 miljoen lagere uitgaven op het krediet 'revisie rwzi Amstelveen' omdat besloten is het project tijdelijk on hold te zetten en een studie uit te laten voeren naar het versneld sluiten van de rwzi. En lagere uitgaven op het krediet 'van biogas naar groengas' (€ 4 miljoen) vanwege de aanbesteding. Het aanbestedingsresultaat paste oorspronkelijk niet in de bestekraming. Na onderhandelingen is overeenstemming bereikt. Hierdoor is vertraging ontstaan in de plannen met een effect op de besteding van middelen.

Toelichting per programma (totaal toegekend krediet vs. eindprognose toegekend krediet):

Schoon water: De eindprognose van de kredieten bij zuiveringsbeheer is lager dan het toegekende kredietbedrag door ontvangen subsidies (ONE-Step filter).

Programma Voldoende water: De eindprognose van de kredieten op dit programma is lager dan het toegekende kredietbedrag door gunstige aanbestedingen in de afgelopen jaren. Daarnaast zijn er diverse subsidies ontvangen op de kredieten die betrekking hebben op 'watergebieds- en waterinrichtingsplannen'.

Een uitgebreide toelichting op de prognose van de investeringen 2018 wordt bij de programma's gegeven (hoofdstuk 4.1 t/m 4.7).

Overzicht door het Dagelijks bestuur verstrekte kredieten

Als onderdeel van het proces 'Water in woorden' heeft het Algemeen bestuur bij de vaststelling van de begroting 2018 het Dagelijks bestuur gemachtigd uitvoeringskredieten (B-kredieten) ter beschikking te stellen en opdracht te geven voor het uitvoeren van de betreffende projecten. De beschikbare B-kredieten staan in de begroting 2018 vermeld.

In de eerste 9 maanden van het jaar heeft het Dagelijks bestuur de volgende B-kredieten verstrekt:

- BBV17.0613 € 840.000 Verbouwen en gedeeltelijk slopen bedrijfsgebouw rwzi Westpoort;
- BBV17.0623 € 2.750.000 Renovatie en nieuwbouw bedrijfshuisvesting Horstermeer;
- BBV17.0639 € 455.000 Onderhoud poldergemaal Diemerpolder;
- BBV17.0640 € 10.700.000 Vervangen procesautomatiseringssystemen zuiveringsbeheer;
- BBV18.0043 € 2.535.000 Uitvoeringskrediet Modernisering poldergemaal Bovenkerkerpolder;

In 2018 zal voor onderstaande projecten een uitvoeringskrediet worden aangevraagd. Bij de diverse programma's wordt hierop een nadere toelichting gegeven:

- Pharmafilter;
- Verbetering slibgisting: rwzi Amsterdam-West;
- Biogas naar groen gas: rwzi Amsterdam-West;
- Omleggen 2 persleidingen in de gemeente Ronde Venen;
- Energie-Efficiency Programma 2017-2020;
- Implementatie Omgevingswet;
- Brugbediening op afstand.

3 Actuele ontwikkelingen

Crisis droogte en watertekort 2018

In de zomer 2018 is er sprake geweest van langdurige droogte en watertekort. Het neerslagtekort in het beheergebied van AGV is opgelopen tot circa 300 mm, waardoor er veel water moest worden aangevoerd naar de polders en plassen. De wateraanvoer via de Rijn was ver beneden de norm, waardoor er in Nederland te weinig water was om alle functies van zoet water te voorzien en de zoetwatervoorraad in het IJsselmeergebied is aangesproken.

Op diverse plaatsen in het beheergebied van AGV zijn er kleine en grotere maatregelen genomen. Aan de ene kant om de gebieden op peil te houden. Aan de andere kant om te zorgen dat kwetsbare natuurgebieden van zo goed mogelijk inlaatwater worden voorzien.

Zo is er een noodkering bij de Westveense brug geplaatst om de Vinkeveense Plassen en Demmerik van goed water vanuit het Amsterdam-Rijnkanaal te voorzien. Verder is er een noodkering in de Muidertrekvaart geplaatst en zijn er noodpompen in Muiden opgesteld. Deze maatregelen zijn genomen om het Naardermeer, de Spiegelplas en de Ankeveense Plassen van goed water uit het IJmeer te voorzien.

Gedurende de zomer is op een aantal officiële zwemlocaties een waarschuwing of negatief zwemadvies van kracht geweest. Daarnaast zochten veel mensen verkoeling op niet officiële plekken. Via social media zijn mensen gewezen op de risico's op deze plekken door vaarverkeer en geen controle op de waterkwaliteit.

De maatregelen van AGV zijn een aantal keer uitgebreid in regionale en landelijke media geweest. Op de website en via social media konden bewoners en belangstellenden continu de situatie in het beheergebied van AGV volgen. Direct betrokkenen bij een noodmaatregel zijn steeds per brief geïnformeerd.

Binnen het waterschap is sinds begin juli het Crisisteam Droogte en Watertekort actief. Dit team werkt nauw samen met de overige waterschappen, Rijkswaterstaat, drinkwaterbedrijven, gemeenten en natuurbeheerders. Vanwege alle extra werkzaamheden heeft een aantal andere projecten vertraging opgelopen, zoals het plan voor het boezemsysteem. Ook zijn er extra kosten gemaakt om noodmaatregelen uit te voeren. In het najaar wordt een evaluatie van de genomen maatregelen, inclusief extra kosten en vertraging voor andere projecten, aangeboden aan het bestuur. Inmiddels is zowel de organisatie voor droogte als voor wateroverlast afgeschaald.

Public Affairs

Het Algemeen bestuur heeft middelen toegekend aan het ontwikkelen van Public Affairs (PA) van AGV. PA heeft als opdracht om de organisatie te helpen om vanuit haar ambities proactief en stelselmatig te helpen bouwen aan haar relatie met de omgeving. Initiërend waar het kan en anticiperend waar het moet.

In juli is het advies over de inrichting van PA voor AGV binnen Waternet opgeleverd door de (externe) kwartiermakers. Hierin staan onder andere de prioritaire thema's uitgewerkt voor de inzet komende periode: Waterbewust, Klimaatadaptatie en Energie en Grondstoffen. Parallel zijn diverse issues opgepakt vanuit PA met collega's vanuit de organisatie, waaronder inzet op behoud van de Koepelvrijstelling. Momenteel worden sollicitatiegesprekken gevoerd met kandidaten voor het in te richten team PA, bestaande uit een regisseur en twee adviseurs.

Handhaving Koepelvrijstelling

Staatssecretaris Snel van Financiën heeft begin juni laten weten een eerder aangekondigde inperking van de btw-koepelvrijstelling op te schorten. De inperking per 1 januari 2019 is hiermee (voorlopig) van de baan. Hiermee is het financiële risico dat het waterschap liep ook (voorlopig) van de baan.

Commissie Aanpassing Belastingstelsel (F3)

De Commissie Aanpassing Belastingstelsel (CAB) heeft zijn werkzaamheden op 1 juni 2018 afgerond na op 21 december 2017 met een voorlopig eindrapport te zijn gekomen. Het (definitieve) eindrapport is door het bestuur van de Unie van Waterschappen (UvW) gebruikt om op 15 juni 2018 met voorstellen te komen voor een nieuw systeem voor het heffen van waterschapsbelastingen. Besluitvorming hierover is voorzien tijdens de Ledenvergadering van de UvW op 12 oktober. Het voorlopige eindrapport van de CAB is aanleiding geweest tot veel discussie, ook bij AGV. De inbreng van alle waterschappen, waaronder AGV, heeft tot enkele wijzigingen in het eindrapport geleid, die door de Unie van Waterschappen zijn overgenomen.

Op 5 september is er een beeldvormende bijeenkomst over dit onderwerp georganiseerd voor het Algemeen bestuur. Tijdens de commissievergadering van 26 september zal de positiebepaling van het Dagelijks bestuur over het voorstel van het Uniebestuur geagendeerd worden.

Waterschappen zijn gevraagd uiterlijk 5 oktober een (voorlopige) standpuntbepaling te delen met UvW. Deze standpuntbepalingen zullen worden gebundeld en aan allen beschikbaar gesteld worden ten behoeve van de LV van 12 oktober. Op 22 oktober ontvangen de waterschappen het (eventueel naar aanleiding van gedachtewisseling tijdens de LV van 12 oktober aangepaste) voorstel met het voorstel om in de LV van 14 december daarover te besluiten. Als de Ledenvergadering van de Unie van Waterschappen op 14 december 2018 tot besluitvorming komt, zullen de voorstellen worden aangeboden aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Zij zullen bepalen of zij de voorstellen onverkort overnemen en ze vervolgens – al of niet in gewijzigde vorm – verwerken in voorstellen tot wetwijzigingen van de Waterschapswet en de Waterwet. Vervolgens start het parlementaire proces. De verwachting is dat dit op zijn vroegst vanaf 1 januari 2021 tot nieuwe wetgeving zal leiden.

Archief en informatiebeheer

Op het gebied van archief- en informatiebeheer hebben de ontwikkelingen niet stilgestaan. Puntsgewijs een greep uit de ontwikkelingen:

- "Archiving by design" is opgenomen in het strategisch digitaliseringsplan van Waternet;
- De archivaris en secretaris-directeur hebben met het Stadsarchief van Amsterdam gesproken over verdergaande samenwerking;
- Er wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een kwaliteitssysteem zoals voorgeschreven in de archiefwetgeving, als onderdeel van een breder kwaliteitsmanagementsysteem. Hiervoor wordt samenwerking gezocht tussen de betrokken disciplines, zoals digitalisering, procesinrichting, en kwaliteitsmanagement.

Het jaarlijks ambtelijke verificatiegesprek met de provinciale toezichthouders van de provincies Noord-Holland en Utrecht vond plaats op 12 juli 2018. In dat gesprek is kort gesproken over het jaarverslag van de archivaris over 2017, en uitgebreider over de ontwikkelingen in de eerste helft van 2018.

De punten die hierboven zijn genoemd kwamen daarbij ook aan bod. Op basis van het jaarverslag van de archivaris over 2017 en het verificatiegesprek heeft de provincie Noord-Holland een oordeel gegeven over de stand van zaken van het archiefbeheer 2017-2018. De provincie beoordeelt de prestaties van gemeenten en waterschappen als adequaat, redelijk adequaat of niet adequaat. Het oordeel voor ons waterschap luidt net als vorig jaar "redelijk adequaat". De huidige beoordeling kan het beste worden beschouwd in combinatie met die van vorig jaar.

In 2017 heeft de provincie een aantal inhoudelijke aanbevelingen gedaan, en gevraagd hier een plan van aanpak voor op te stellen. Dit heeft begin dit jaar geleid tot een plan van aanpak voor de komende jaren, waarvan de Stuurgroep Digitalisering en Data de voornaamste actiehouders zijn. Het plan omvat onder andere het in kaart brengen van de informatie waar het waterschap verantwoordelijk voor is, en het vaststellen en uitvoeren van beheersmaatregelen. De provincie heeft geconstateerd dat met de uitvoering van dit plan is begonnen, en adviseert hiermee verder te gaan om zo invulling te geven aan de aanbevelingen uit 2017.

Strategie Microverontreinigingen (SW1)

Op 24 mei 2018 is de strategie microverontreinigingen door het Algemeen bestuur vastgesteld. De strategie bevat nieuw beleid voor aanpak van microverontreinigingen en geeft richting aan bedrijfsvoering, investeringen, samenwerking en onderzoek en innovatie. In de strategie worden voor geneesmiddelen, gewasbeschermingsmiddelen en microplastics ambitieniveaus, een visie, en bijbehorende maatregelen beschreven. Met de strategie kan AGV het gesprek met andere partijen aangaan.

Klimaatadaptatie

In de Commissievergadering van 24 mei 2018 heeft het Algemeen bestuur het programmaplan Klimaatadaptatie besproken. Met het programmaplan Klimaatadaptatie geeft het AGV-bestuur inhoud en invulling aan de wens van het bestuur om naar aanleiding van de Midterm review van het onderwerp klimaatadaptatie een speerpunt te maken. Om de bewustwording en het gevoel van urgentie voor klimaatadaptatie bij de nieuwe colleges van B&W en gemeenteraadsleden te versterken, neemt AGV onder andere het initiatief om in één of meer bestuurlijke conferenties te organiseren. Hiermee wordt een basis gelegd om samen met bewuste gemeentebesturen en andere gebiedspartners in de huidige en volgende bestuursperioden actief volgende stappen te zetten met klimaatadaptatie.

Wijzigingen in het bestuur

Op 31 mei is de heer Hoek, Algemeen bestuurslid namens Water Natuurlijk, geïnstalleerd tot wethouder van de gemeente Almere. Hij heeft zijn lidmaatschap van het Algemeen bestuur beëindigd. Mevrouw Sluiter is op 21 juni toegetreden tot het Algemeen bestuur namens de fractie van Water Natuurlijk. De heer Van Dijk is op 5 juli beëdigd tot duo-lid voor de fractie van Water Natuurlijk.

Subsidieregeling Bodem en Water

De subsidieregeling Bodem en Water is op 24 mei 2018 door het Algemeen bestuur vastgesteld. De subsidieregelingen geven uitwerking aan de doelen van AGV voor KRW overig water en agrarisch waterbeheer. AGV stimuleert met deze regelingen meer waterbewustzijn in de agrarische sector, het aanpakken van knelpunten in het watersysteem en het verbeteren van de bodem- en waterkwaliteit en biodiversiteit.

Financiële besluitvorming

Op 21 juni 2018 zijn de onderliggende keuzes voor de kostentoedelingsverordening 2019 door het Algemeen bestuur vastgesteld. Deze keuzes zijn gemaakt vooruitlopend op de vaststelling van de nieuwe verordening in oktober 2018. De keuzes betreffen met name de toedeling van perceptiekosten en verkiezingskosten.

Op 21 juni 2018 is door het Algemeen bestuur een aangepast kwijtscheldingsbeleid vastgesteld. Er is besloten om ook kwijtschelding mogelijk te maken voor kleine ondernemers met privé schulden. Bij amendement is besloten om bij de bepaling van het netto besteedbaar inkomen ook rekening te houden met kosten van kinderopvang.

Door het Algemeen bestuur zijn op 5 juli 2018 de jaarstukken 2017, de bestuursrapportage over de eerste vier maanden van 2018 en de Meerjarenbegroting 2019-2023 vastgesteld.

Er is toegezegd een overzicht te maken van (mogelijke) energiebesparende projecten voorafgaand aan de begrotingsbehandeling 2019.

Commissie Kunstbeleid

Op 24 mei 2018 is de Commissie Kunstbeleid ingesteld. De commissie zal bestaan uit externe leden. Het Algemeen bestuur heeft de bijbehorende kaders en werkwijze vastgesteld. Met de instelling van de commissie kan het waterschap Amstel, Gooi en Vecht initiatieven op het gebied van kunst en cultuur ontwikkelen en ondersteunen die het verhaal van het water op een andere manier onder de aandacht kunnen brengen bij nieuwe doelgroepen in ons beheergebied.

4 Programmaverantwoording 2018

4.1 PROGRAMMA 1 : VEILIGHEID

Omschrijving van het programma

Het waterschap heeft als kerntaak om het gebied voldoende waterstaatkundige veiligheid te bieden. Absolute veiligheid kan het waterschap niet garanderen. Het waterschap staat ervoor dat het stelsel van dijken voldoet aan de veiligheidseisen.

Doelstellingen

AGV geeft de hoogste prioriteit aan het garanderen van voldoende waterstaatkundige veiligheid voor mensen, dieren en goederen. Het Deltaprogramma, het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) en het Dijkverbeteringsprogramma 2015 - 2024 zullen voor de komende jaren de inspanningen voor dit thema bepalen.

Beoogde effecten

De bestaande waterkeringen in overeenstemming met de vastgestelde normen houden, met inachtneming van de belangen op het gebied van landschap, recreatie, natuur en cultuurhistorie.

INVESTERINGEN

De stoplichten in onderstaande tabel geven een indicatie over de planning en het budget van de werkzaamheden/kredieten ten opzichte van de einddatum. Indien de werkzaamheden en de uitgaven conform planning verlopen, staat het stoplicht op groen. Bij geel is er vertraging maar wordt op het totaal geen overschrijding in tijd of geld verwacht. Wanneer het stoplicht op rood staat, is er vertraging met een verwachte overschrijding in tijd of geld op de totale investering.

Investerings 2018							Bedragen x € 1.000	
Programma Veiligheid	Fin.bron	Begroting AGV 2018	Prognose uitgaven in 2018	Verschil begroot/ prognose	Totaal toegekend krediet	Prognose uitgaven t/m 2018	Eindprog. toegekend krediet	Planning Budget
Programma waterkeringen	WSH	-	750	-750	114.600	114.448	114.600	
Dijkverbeteringsprogramma	WSH	12.500	8.000	4.500	57.500	22.138	57.500	
Compartimenteringswerken	WSH	800	1.225	-425	3.943	3.327	3.943	
Compartimentering boezemwateren	WSH	-	-	0	800	13	13	
De Ronde Hoep	WSH	120	150	-30	1.107	943	1.107	
Bijdrage in HWBP	WSH	7.600	7.600	0	51.600	51.448	51.600	
Totaal		21.020	17.725	3.295	229.550	192.317	228.763	

Het bestedingspercentage van de investeringen bij programma Veiligheid komt naar verwachting uit op 84%.

Toelichting:

Programma Waterkeringen

Het compartimenteringswerk in het Gein en het laatste deel van de dijkverbetering Winkeldijk-Noord zijn afgerond. Voor de Dorpskern Baambrugge is het dijkverbeteringsplan vastgesteld door het Dagelijks bestuur. Er wordt in de uitvoering gezien hoe de werkzaamheden gefaseerd kunnen worden uitgevoerd in verband met het vaarseizoen. Op verzoek van de omgeving is een "second opinion" uitgevoerd op de uitvoeringsvariant. Ondanks deze "second opinion" zijn vanuit de omgeving veel zienswijzen en vragen gebleven. Er is gekozen om hier zorgvuldig mee om te gaan en een extra gespreksronde te voeren met de omgeving. Hierdoor is de planning naar achter geschoven.

De projecten worden binnen het totale kredietbudget van het actieprogramma Waterkeringen (€ 114,6 miljoen) uitgevoerd.

Dijkverbeteringsprogramma 2015 – 2024 (VH2)

In de periode tot september is 18 km dijkverbetering gerealiseerd. Daarnaast is een scopebepaling uitgevoerd over het gehele programma, waarbij de complexiteit in technische maatregel en de complexiteit van de omgeving per dijktraject is bekeken. Vanuit deze scan is voor de jaren 2018 tot 2024 de opgave vastgesteld. Uit dezelfde scopebepaling blijkt dat bij een aantal van de geplande trajecten in 2018 minder of geen maatregelen in het veld dienen te gebeuren en een nadere toets kan volstaan. Dit betekent dat er minder geld wordt uitgegeven voor het aan de norm laten voldoen van deze keringen. De prognose voor dit jaar is dat er circa € 8 miljoen wordt uitgegeven en circa 24-29 km wordt gerealiseerd.

De Noordse Dorpsweg (reconstructie), Hogendijk West (Groot Onderhoud) en Noord (Groot Onderhoud) en A.C. Verhoefweg (Groot Onderhoud) zijn gerealiseerd. Momenteel zijn de projecten Heinoomsvaart (Groot Onderhoud), Laan van Nifterlake (Groot Onderhoud) en Ringdijk(Reconstructie) eerste bedijking in uitvoering.

Zie hiervoor onderstaande tabel die inzicht geeft in de planning van het dijkverbeteringsprogramma:

	Prognose Budget (mln €)	Planvorming (km)	Voorbereiding (km)	Prognose jaar Uitvoering (km)	Prognose Restopgave (258km)	Gerealiseerd tot nu toe (km)	Toelichting
tot 2015	115,0			7,6	250,4		
2016	107,5			11,6	238,8		
2017	100,6	45,7	49,9	19,0	219,8		
jan-18	93	45,7	49,9	21-25	199-195		
apr -18	93	36	45	21-25	199-195	3	
sept-18	93	42	38	24-29	199-195	18	
jan-19	77			34	164		
jan-20	62			36	129		
jan-21	48			31	98		
jan-22	33			33	64		
jan-23	17			32	32		
jan-24	0			32	0		
jan-25	0			0	0		

Compartimenteringswerken

Ipensloter- en Diemerdammersluizen (HWBP)

De renovatie van de Ipensloter en Diemerdammersluis is afgerond en een officiële opening heeft plaatsgevonden. In totaal heeft de renovatie € 8,8 miljoen gekost. Het aandeel van AGV hierin was € 1,8 miljoen. Het overige deel is betaald vanuit HWBP-2 subsidie. Voor de afronding van het project is een aanvullend krediet beschikbaar gesteld door het AGV bestuur. Dit krediet was niet opgenomen op de begroting van 2018. Hierdoor ontstaat naar verwachting een overschrijding in de jaarschijf 2018 op het programma compartimenteringswerken van circa € 0,4 miljoen.

Balgstuw het Gein

De vervanging van de balgstuw in het Gein is gestart. De balgstuw wordt vervangen door een nieuwe schotbalksluis op dezelfde locatie. De uitvoering van dit project is geraamd op € 0,8 miljoen en loopt door tot in 2019. In 2018 zijn de te verwachte kosten € 0,425 miljoen; de rest volgt in 2019.

Compartimenteringswerken Ringvaart

Het project Vervanging compartimenteringswerken Ringvaart Watergraafsmeer is afgesloten met een officiële opening van de gecombineerde noodkering-fietsbrug Valentijnkade (officiële naam Maria Sklodowska-Curiebrug). De sloop van de oude compartimentering is nagenoeg afgerond. Voor de financiële afronding van het project wordt in 2018 naar verwachting nog € 0,285 miljoen besteed. De totale verwachte uitgaven op de compartimenteringswerken komen in 2018 uit op € 1,22 miljoen.

Compartimentering boezemwateren (voorheen Amstelnoodstuw) (VH7)

In 2017 is het onderzoek "Verkenning compartimentering van boezemwateren" uitgevoerd. In de eerste helft van 2018 zijn op basis van deze studie 2 alternatieve scenario's onderzocht op uitvoerbaarheid en haalbaarheid. Op basis van de uitkomsten van deze verkenning en vervolgstudie wordt eind dit jaar een besluit voorgelegd aan het bestuur.

De Ronde Hoep

De polder de Ronde Hoep is door de provincie als noodoverloopgebied aangewezen. Zoals afgesproken met provincie en gemeente in de bestuursovereenkomst voert AGV de benodigde inrichtingsmaatregelen uit. De daarvoor relevante onderzoeken zijn in afgelopen jaren uitgevoerd. Het projectplan Noodoverloopgebied De Ronde Hoep is op 22 maart 2018 onder voorbehoud van een passend bestemmingsplan door het Algemeen bestuur vastgesteld. Ook is een aanvullend voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. De gemeenteraad van Ouder-Amstel heeft op 14 juni 2018 een passend bestemmingsplan vastgesteld. Het projectplan is op 28 juni gepubliceerd en heeft tot en met 9 augustus open gestaan voor beroep. Na juridische procedures kan de uitvoering van de maatregelen in 2019 of 2020 starten.

Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP)

De betaling van de bijdrage aan het HWBP voor 2018 heeft in september plaatsgevonden.

EXPLOITATIE

Financieel programmaoverzicht 2018				Bedragen x € 1.000	
Programma	Realisatie 2017	Begroting AGV 2018	9-maands Jaar-prognose 2018	Verschil Begroting / prognose	% Verschil Begroting / prognose
Veiligheid	33.131	36.525	36.012	513	1%

Toelichting:

De eindejaarsprognose 2018 voor de netto exploitatiekosten van programma Veiligheid is € 0,5 miljoen lager dan de begroting. De verschillen zijn:

	x € 1 miljoen
Verkoop dienstwoning en grond (50% Veiligheid en 50% Voldoende water)	0,4
Lagere kapitaallasten	0,1
Totaal	0,5

Beoordeling primaire keringen (VH5)

Het onderzoek naar de gedimensioneerde (evident veilige) keringen van AGV is afgerond. De resultaten worden voorgelegd aan de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Bij een goedkeuring door het ILT wordt de opgave voor beoordeling primaire keringen van AGV verkleind met circa 10 km.

Toetsingsprogramma regionale waterkeringen (VH5)

De volgende toetsronde voor de regionale keringen dient in 2024 te zijn afgerond, waarbij ook de Niet-Waterkerende Objecten en Kunstwerken zijn getoetst. Het handboek "Hoe toetst AGV" is rond 1 oktober 2018 gereed en geeft inzicht in het vervolg van de toetsopgave en de benodigde inspanning. De eerste onderdelen van het geautomatiseerd toetsen zijn gebouwd en opgenomen in het handboek. Op basis van de toetsopgave zal een dashboard gebouwd worden waarmee de voortgang van de toetsing inzichtelijk is.

Meerjarenplan Muskusrattenbeheersing

Het muskusrattenbeheer wordt in het AGV-gebied uitgevoerd door Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (HDSR), volgens de afspraken gemaakt in de samenwerking van de gemene rekening. HDSR zal aan de hand van de resultaten van de landelijke Veldproef en het onderzoek van totale verwijdering, uitgevoerd in opdracht van de Unie, de huidige beleidsvisie bijstellen. Deze nieuwe beleidsvisie zal niet meer in de huidige bestuursperiode kunnen worden vastgesteld.

Aanpassing Keur fase 2

De herziening vindt in delen plaats. De herziene regels voor waterkeringen, steigers en ligplaatsen (fase 1) is vastgesteld en in werking getreden per 1 november 2017.

Op dit moment wordt gewerkt aan de tweede fase van de herziening. In deze fase worden de regels voor het oppervlaktewatersysteem en grondwater herzien. In deze tweede fase is gebleken dat de ambitie om onze Keur ook al "omgevingswetbestendig" te maken meer tijd kost dan verwacht.

Het gaat om een complexe technisch-juridische operatie. Een belangrijk deel van de dereguleringswinst ligt in deze aanpassing van de systematiek. Omdat AGV bij het "omgevingswetbestendig" maken van de Keur voorloper is onder de waterschappen, kan geen gebruik worden gemaakt van standaarden. Hierdoor is het noodzakelijk geweest om de planning enigszins aan te passen.

4.2 PROGRAMMA 2 : SCHOON WATER

Omschrijving van het programma

Het waterschap draagt als waterkwaliteitsbeheerder de zorg voor een goede kwaliteit van het watersysteem. Deze zorg is mede een opgave vanuit de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Het waterschap voert waterstaatkundige maatregelen uit om de kwaliteitsdoelstellingen te behalen. Waar dit effectief is, wordt dit gedaan in samenwerking met derden.

Doelstellingen

De doelstelling is een (grond)watersysteem met een goede ecologische en chemische waterkwaliteit. Vanuit de KRW worden per waterlichaam ecologische doelstellingen opgelegd, die uiterlijk 2027 behaald moeten worden. Hierover wordt gerapporteerd in Stroomgebiedbeheerplannen (SGBP).

Voor de rioolwaterzuiveringsinstallaties in het beheergebied als totaal gelden de volgende kwaliteitseisen:

- Gemiddelde stikstof (N) en fosfor (P)-eliminatie tenminste 75%;
- Gemiddelde zuiveringsrendement van tenminste 88%;
- Nalevingspercentage (voldoen aan de lozingseisen) 99,5% (bron WBP 2016 - 2021);
- Voldoen aan de afname overeenkomsten 100% (bron WBP 2016 - 2021).

Beoogde effecten

Het beoogde effect is een goede en een zo optimaal mogelijke waterkwaliteit (schoon water voor mens, dier en plant). Het inzamelen, transporteren en zuiveren van afvalwater levert een positieve bijdrage aan de volksgezondheid, natuur en milieu. Het beoogde effect is het vermijden van emissies van ongewenste stoffen uit de afvalwaterketen die een bedreiging vormen voor het aquatisch ecosysteem en de drinkwaterkwaliteit.

INVESTERINGEN

Investerings 2018					Bedragen x € 1.000				
Programma Schoon Water	Fin.bron	Begroting AGV 2018	Prognose uitgaven in 2018	Verschil begroot/ prognose	Totaal toegekend krediet	Prognose uitgaven t/m 2018	Eindprog. toegekend krediet	Planning	Budget
Nieuwe Zuiveringstechnische Werken	ZH	4.153	12.407	-8.254	28.775	12.955	28.775	●	●
Procesoptimalisatie rwzi's	ZH	8.470	7.321	1.149	58.800	53.756	54.000	●	●
Vervangingsinvesteringen	ZH	12.940	10.276	2.664	46.400	29.448	46.400	●	●
Programma KRW	WSH	1.900	1.900	0	21.580	10.660	21.580	●	●
Saneren waterbodems	WSH	500	500	0	5.525	710	5.525	●	●
Waterkwaliteitsspoor stedelijk gebied	WSH	21	10	-11	400	78	400	●	●
Aansluiten woonboten op de riolering	WSH	0	100	100	3.525	2.986	3.225	●	●
Totaal		27.984	32.514	-4.452	165.005	110.595	159.905		

Het bestedingspercentage van de investeringen bij programma Schoon water komt naar verwachting uit op 116%. Dit wordt veroorzaakt door het in de tijd naar voren halen van de investeringsuitgaven van de nieuwbouw rwzi Weesp.

Toelichting:

Nieuwe zuiveringstechnische werken

Zuivering Weesp (AB16/0147, AB17/0510)

In januari 2018 is een uitvoeringskrediet van € 25,2 miljoen door het Algemeen bestuur toegekend voor de nieuwbouw van de zuivering Weesp en de sloop en sanering van de huidige zuivering.

Op 23 februari 2018 is de opdracht definitief gegund. Door de wijze van bouwen en het type zuiveringsproces zullen het ontwerp en de realisatie sneller verlopen dan oorspronkelijk ingeschat.

Doordat het ontwerp- en realisatieproces in 3 jaar wordt afgerond, inclusief amoveren, heeft dit ook gevolgen voor de uitgaven. De Meerjarenbegroting is hierop aangepast. De verwachte kosten in 2018 bedragen circa € 10,9 miljoen. De nieuwe zuivering zal voor 2020 aan de nieuwe effluent eisen voldoen.

Sanitatie Amsterdam/Buiksloterham (AB 16/0484 en AB 17/0449) (EL1)

Door AGV is het manifest *Circulair Buiksloterham* ondertekend waarmee zij haar commitment toont om de wijk als een 'living lab' te gaan ontwikkelen. AGV bouwt in dat kader een innovatief grondstoffenstation. Doel is te onderzoeken of het scheiden van afvalwater aan de bron een duurzame en kosteneffectieve winning van grondstoffen en energie uit zwart afvalwater mogelijk maakt.

De gemeente Amsterdam legt vacuümriolering aan voor inzameling en transport van het afvalwater. Partners De Alliantie en Schoon Schip realiseren de benodigde aanpassingen in de circa 600 aan te sluiten nieuwe woningen (vacuümtoiletten en leidingwerk).

Voor de bouw van het grondstoffenstation is door het AB in november 2017 een uitvoeringskrediet van € 1,7 miljoen beschikbaar gesteld.

In maart 2018 is opdracht verleend voor de bouw van de installatie. De planning is dat de installatie uiterlijk in oktober 2018 wordt opgeleverd en eind 2018 in bedrijf kan gaan.

De totale verwachte uitgaven in 2018 bedragen € 1,6 miljoen en aan subsidie wordt circa € 0,2 miljoen ontvangen.

Pharmafilter (AB 16/0548) (SW1)

Voor het AMC ziekenhuis (nu Amsterdam UMC) wordt de bouw van een Pharmafilter voorbereid en is een voorbereidingskrediet van € 0,125 miljoen beschikbaar gesteld. De aanvraag voor het uitvoeringskrediet is verschoven naar het laatste kwartaal van 2018.

Deze aanpassing is ontstaan door het vertragen van het hieraan gekoppelde project bij het AMC voor het verbouwen van de verpleegafdelingen en daarbij behorende besluitvorming. De verwachte kosten in 2018 zijn € 0,1 miljoen.

Procesoptimalisatie rwzi's

Hieronder worden de investeringen opgenomen die tot een verbetering van het zuiveringsrendement, nalevingspercentage of afnameverplichting leiden, de efficiency verhogen of de duurzaamheid vergroten.

Rwzi Horstermeer; gasveiligheidsmaatregelen sliblijn (AB 17/0246)

Uit de resultaten van een onderzoek naar gasveiligheid is gebleken dat er bij de slibinstallaties ook sprake is van een gasveiligheidszoner (ATEX). Er moeten met name aanpassingen gedaan worden aan de luchtafzuiging en -behandeling zodat de installaties voldoen aan de gasveiligheidsrichtlijnen.

Op dit moment zijn er tijdelijke maatregelen getroffen om de risico's te ondervangen. De start van de uitvoering is door vertragingen in de besluitvorming van de bouwvergunning verschoven. In het najaar van 2018 starten de definitieve maatregelen. De verwachte uitgaven in 2018 zijn hierdoor verlaagd tot € 0,3 miljoen (was € 0,6 miljoen). De overige € 0,3 miljoen aan kosten volgt in 2019.

Rwzi Horstermeer; verbouw (AB 07/037, 10/021, 10/046)

De vernieuwbouw van de waterlijn (inclusief nabehandelingstechniek met een One-Stepfilter) is afgerond. Het project wordt in 2018 afgesloten.

Rwzi Horstermeer; Energiefabriek gaslijn (AB 15/568A)

Voor aanpassingen aan de gasinstallatie is in 2016 een uitvoeringskrediet verstrekt van € 2,6 miljoen. Het project wordt in 2018 afgesloten. De totale projectkosten bedragen circa € 2,6 miljoen.

Rwzi Horstermeer; renovatie dienstgebouw (AB 13/0218, 17/0623)

De verbouwing van het dienstgebouw Horstermeer is gepland in 2018 – 2019. Op basis van een nieuw programma van eisen is een ontwerp gemaakt waarin een scheiding is aangebracht tussen kantoor en overige functies. Daarnaast wordt er een nieuwe werkplaats gerealiseerd mede omdat de huidige werkplaats niet voldoet aan de veiligheidseisen.

De totale uitvoeringskosten zijn geraamd op € 2,75 miljoen. Voor de zuivering Horstermeer en alle geplande aanpassingen is een geïntegreerde nieuwe Omgevingsvergunning aangevraagd, inclusief bouwvergunningen. De start van de uitvoering is verschoven door vertraging in de besluitvorming van deze vergunning. Dit heeft gevolgen voor de uitgaven in de jaren 2018 en 2019. In 2018 zijn de verwachte uitgaven aangepast tot € 0,3 miljoen (was € 2 miljoen).

Rioolgemaal en persleiding Maarssen (AB 07/037, 10/021, 10/046 en 16/337)

Het afvalwater zal, door het bouwen van een nieuw gemaal en het aanleggen van een persleiding, getransporteerd worden naar de rwzi Leidsche Rijn (HDSR).

In 2018 wordt het leidingtracé aangelegd en het nieuwe gemaal gebouwd. De bouw ligt op schema. De leiding en het gemaal zijn naar verwachting in januari 2019 gereed. De verwachte uitgaven in 2018 zijn € 5,4 miljoen.

HDSR heeft gemeld dat de verbouwing van de rwzi Leidsche Rijn 4 maanden is vertraagd met als gevolg dat de rwzi Maarssen tot mei 2019 in bedrijf gehouden moet worden. Tot mei kan slechts een beperkte hoeveelheid afvalwater vanuit Maarssen afgevoerd en verwerkt worden op rwzi Leidsche Rijn. AGV Handhaving en Vergunningverlening zijn hierover geïnformeerd en voor deze periode is een gedoog vergunning aangevraagd. Voor de verwerking van het afvalwater op Leidsche Rijn gedurende de periode januari – mei 2019 wordt een aangepast tarief vastgesteld.

Rwzi Westpoort; renovatie dienstgebouw (AB 08/040, 11/685)

De verbouw van het dienstgebouw en diverse andere werkzaamheden vinden in 2018 plaats. De verbouwing ligt op schema. De verwachte uitgaven in 2018 zijn € 0,96 miljoen.

Vervangingsinvesteringen 2018-2022

Diverse zuiveringen zijn op leeftijd en de vervanging van met name de elektromechanische installaties zijn noodzakelijk om de bedrijfsprocessen te garanderen. Met name rwzi Blaricum, Huizen, Loenen, De Ronde Venen, Uithoorn, Westpoort en Amsterdam-West raken op leeftijd. In het geval van Amsterdam-West leidt dat tot extra kosten als gevolg van de grootte van de zuivering.

Er is een bedrijfsvoeringstraject “Assets op orde” gestart om de investeringsbehoefte voor de komende 10 jaar exacter en meer in detail te inventariseren. De inventarisatie vindt plaats op basis van verbeterd risicomanagement, verbeterde staat van onderhoud en restlevensduur.

Rwzi Amsterdam-West; Optimalisatie/vervangingsinvesteringen (AB 17/0601)

Voor het optimaliseren en vervangen van de geplande procesonderdelen op de rwzi Amsterdam-West is een krediet verstrekt van € 5,8 miljoen voor 2017 - 2019.

In 2018 wordt de PE-doseerinstallatie en de gaswasser vervangen, de surplusslibpompen gereviseerd en wordt gestart met de optimalisatie van de bedrijfswaterinstallatie. De uitgaven in 2018 zijn iets aangepast door een gewijzigde planning en zijn naar verwachting circa € 2,1 miljoen.

Rwzi Amstelveen; vervangingsinvestering (AB 13/0534, AB 15/0410 en 16/0131)

Op 22 februari 2018 is besloten om de revisie van de rwzi Amstelveen tijdelijk on hold te zetten en een studie uit te voeren naar het versneld sluiten van de zuivering (eerder dan in het Masterplan is aangegeven). Tijdens de on hold periode worden alleen de hoogstnoodzakelijke vervangingen uitgevoerd en wordt een budget gereserveerd voor calamiteiten en onderhoud.

De uitgaven in 2018-2019 zijn op dit besluit aangepast en bedragen in 2018 € 3,1 miljoen (€ 2,3 miljoen voor de vervanging van de beluchtingsinstallatie en circa € 0,8 miljoen aan onderzoekskosten).

De vervanging van de beluchtingsinstallatie en de studie liggen op schema.

Procesautomatisering (AB 15/0652)

Van diverse zuiveringen (Amsterdam-West, Westpoort, De Ronde Venen, Uithoorn en Loenen) zal in de komende periode (t/m 2021) de verouderde procesautomatisering (PA) worden vervangen.

De vervanging van de PA (hard- en software) is nodig omdat de systemen technisch aan het einde van hun levensduur zijn gekomen en moeten voldoen aan de normen van de Baseline Informatiebeveiliging Waterschappen. Hiervoor is begin 2018 een krediet van € 10,7 miljoen beschikbaar gesteld.

In 2018 wordt de PA van zuivering De Ronde Venen vervangen en wordt een start gemaakt met de zuivering Uithoorn. Tevens worden werkzaamheden opgestart voor het inrichten van een centrale server (computer). In plaats van decentrale servers op elke zuivering wordt er nu een centrale server geplaatst. Dit bevordert de uniformiteit en standaardisatie. De planning en uitgaven zijn aangepast naar de laatste inzichten. In 2018 zijn de verwachte uitgaven circa € 1,8 miljoen.

Diverse rwzi's

Vervangingsinvesteringen 2017 - 2018 (DB 16/0550)

De verwachte uitgaven in 2018 zijn € 2,0 miljoen. De uitgaven betreffen de uitvoeringskosten voor het vervangen van de lagers van de ruimers van nabezinktanks op rwzi Westpoort, de Cv-ketels op rwzi's Huizen/Blaricum en frequentie-omvormers op diverse zuiveringen. Daarnaast worden de geplande vervangingen in 2019 – 2020 voorbereid.

Gemaal Postjesweg verplaatsen

In 2018 zal het gemaal aan de Postjesweg op initiatief van de gemeente Amsterdam worden verplaatst en vernieuwd om plaats te maken voor woningbouw. De totale kosten bedragen circa € 2,5 miljoen en worden gefinancierd door de gemeente.

AGV draagt in 2018 € 0,3 miljoen bij in de kosten (vaste, eenmalige bijdrage). Met deze verplaatsing en vernieuwbouw voldoet het gemaal aan de laatste technische en hydraulische ontwikkelingen.

De bijdrage was anders nodig voor de revisie van het gemaal.

Persleiding Jan de Jonghstraat/Krijn Breurstraat (AB 15/0707)

De persleidingbreuk Jan de Jonghstraat/Krijn Breurstraat is in 2014 tijdelijk gerepareerd en zal in 2018 definitief worden hersteld. Hiertoe is een uitvoeringskrediet van € 0,85 miljoen verstrekt. De verwachte kosten in 2018 zijn circa € 0,7 miljoen.

Vervangingsinvesteringen eindgemalen, persleidingen en effluentleidingen (Planvorming)

Door versnelling van het woningbouwprogramma in de gemeente Ronde Venen dienen er 2 persleidingen versneld te worden omgelegd. Het betreft hier de bouwlocaties Hofland in Mijdrecht en Mijdrechtse Dwarsweg in Wilnis. Met deze werkzaamheden en investering was al rekening gehouden in de MJB 2019-2023.

De werkzaamheden in Mijdrecht dienen echter al in het 3e kwartaal van dit jaar plaats te vinden en de werkzaamheden in Wilnis moeten dit jaar al worden voorbereid voor uitvoering.

In de jaarverdeling van het krediet vindt hierdoor een verschuiving van € 350.000 plaats naar 2018.

Voor het omleggen van deze leidingen zal vóór het einde van 2018 een uitvoeringskrediet worden aangevraagd.

Programma Kaderrichtlijn Water (KRW) (SW6)

De planvorming voor de KRW-uitvoeringsmaatregelen voor de planperiode 2016 -2021 loopt (zie ook exploitatie). De vispassages bij de Ipensloter- en Diemerdammersluis zijn gereed en feestelijk geopend. De uitvoering van natuurvriendelijke oevers Loosdrechtse Plassen fase 3 (750 m) is afgerond. Dit is een onderdeel van het proefproject Veenslib dat samen met gebiedspartners in de Loosdrechtse Plassen wordt uitgevoerd. De renovatie van de defosfateringsinstallatie Naardermeer is aanbesteed.

Saneren waterbodems (SW2)

AGV heeft een overzicht opgesteld van C-locaties (C-locaties zijn door de Unie van Waterschappen vastgestelde potentiële saneringslocaties die sinds 2009 onder de Waterwet vallen). Voor deze locaties is een rijksbijdrage aangevraagd en hiervoor wordt eind 2018 een uitvoeringprogramma aangeboden aan het bestuur ter besluitvorming welke C-locaties aangepakt worden. In de tussentijd is in maart 2018 al gestart met de sanering van C-locatie 't Slijk. Dit betreft een waterplas/zijtak van de al eerder gesaneerde Vecht. Het oorspronkelijke plan bestond op hoofdlijnen uit het deels ontgraven en vervolgens volledig afdekken van de waterbodem met een isolatielaag.

De kosten werden geraamd op € 4,4 miljoen. Hiervan wordt € 3,96 miljoen door het Rijk bekostigd. Door de recente vondst van explosieven, grote hoeveelheden puin en chemisch afval is een gewijzigde aanpak nodig. Hierdoor is in totaal € 2,2 miljoen extra nodig voor dit project. Mogelijk kan een deel van de hogere kosten aanvullend worden gedekt uit rijksmiddelen middels de zogenaamde "Bommenregeling" via de betrokken gemeenten. Hiertoe wordt na afloop van het project een aanvraag ingediend.

Om het project af te ronden wordt de € 2,2 miljoen door AGV als hogere lasten genomen. Hiervoor is dekking beschikbaar uit de vrijval van de eerder getroffen reserveringen 'fonds Sanering de Vecht'.

Aanwending fonds Sanering Vecht

Voor de financiële afwikkeling van de sanering van de Vecht is eerder een bestemmingsreserve 'Fonds Sanering de Vecht' gevormd. In aanvang is het fonds gevormd uit de van de rijksoverheid ontvangen middelen voor de sanering. Op dit moment wordt het fonds nog gebruikt voor de middelen voor de nazorg van de sanering en voor de afwikkeling van een aantal financiële risico's en claims.

Bij de behandeling van de begroting 2018 is besloten om een bedrag van € 1,345 miljoen te laten vrijvallen en toe te voegen aan de egaliseringsreserve voor de tarieven. Het resterende bedrag in fonds is bestemd voor de afdekking van het risico dat het gevraagde subsidie 'bommenregeling Utrecht' niet wordt uitgekeerd (€ 0,7 miljoen) en een aantal BTW afwikkelingen met gemeenten en de daarbij horende naheffingsaanslagen.

Medio 2018 is de afwikkeling zo ver gevorderd dat bekend is dat het subsidie 'Bommenregeling Utrecht' is toegekend en daarmee dit risico is vervallen en dat de afwikkeling met diverse gemeenten dit jaar kan worden afgerond. Uiteindelijk is voor een relatief klein bedrag het fonds aangesproken en kan een bedrag van € 2,7 miljoen vrij worden aangewend. Dit bedrag wordt nu voor € 2,2 miljoen ingevuld met de hogere saneringskosten van € 2,2 miljoen van "'t Slijk", een zijtak van de Vecht. Het restant van circa € 0,5 miljoen blijft beschikbaar voor nieuwe onverwachte gebeurtenissen bij het saneren van waterbodems.

Waterkwaliteitsspoor stedelijk gebied

Het laatste onderdeel van het waterkwaliteitsspoor is de financiële afhandeling (uitbetaling subsidie) met de gemeente Blaricum. Dit vindt in 2018 plaats en daarmee wordt het waterkwaliteitsspoor afgesloten.

Aansluiting woonboten op het riool

De activiteiten binnen het project 'Schoon Schip' zijn in 2017 afgerond. De administratieve afhandeling van de subsidieaanvragen wordt in 2018 afgerond. In september 2018 wordt samen met Rijkswaterstaat het project feestelijk afgesloten.

Energieneutraal in 2020

Investeringen 2018								Bedragen x € 1.000	
Energieneutraal	Fin.bron	Begroting AGV 2018	Prognose uitgaven in 2018	Verschil begroot/ prognose	Totaal toegekend krediet	Prognose uitgaven t/m 2018	Eindprog. toegekend krediet	Planning	Budget
Energieneutraal (budgetneutraal verwerkt):									
Rwzi Horstermeer; energiefabriek (zonnepanelen)	ZH	1.731	1.695	-36	2.000	2.000	2.000	●	●
Rwzi West; verbetering slibgisting	ZH	100	150	50	-	150	-	●	●
Rwzi West; Biogas naar groengasinstallatie	ZH	4.800	608	-4.192	450	849	849	●	●
Rwzi Amsterdam-West; voorbereiding slibdrooginstallatie	ZH	900	400	-500	1.900	400	1.900	●	●
Zonnepanelen rwzi's	ZH	2.500	4.000	1.500	8.920	4.261	8.920	●	●
Energie efficiency programma	ZH	400	150	-250	-	150	-	●	●
Totaal		10.431	7.003	-3.428	13.270	7.810	13.669		

Het bestedingspercentage van de energieneutrale projecten komt naar verwachting uit op 67%.

Rwzi Horstermeer: zonnepanelen (AB 15/568B)

Na het saneren van de sliblagunes op de zuivering Horstermeer komt ruim 30.000 m2 grondoppervlakte beschikbaar. Deze ruimte wordt gebruikt voor het opstellen van zonnepanelen voor het opwekken van elektriciteit. De zuivering Horstermeer zal dan met de aanvullende inzet van biogas volledig voorzien in haar eigen elektriciteitsbehoefte. Hiertoe is een uitvoeringskrediet van € 2,0 miljoen verstrekt.

In maart 2016 is voor de locatie Horstermeer SDE-subsidie toegekend (fase 1). De aanbesteding voor het plaatsen van de zonnepanelen is eind 2017 geslaagd. De realisatie is gestart en zal het derde kwartaal van 2018 gereed zijn. In 2018 zijn de verwachte uitgaven circa € 1,7 miljoen.

Rwzi Amsterdam-West: verbetering slibgisting

In 2018 wordt gewerkt aan een business case om de huidige uitgeste slibbuffer om te bouwen en zo nog meer biogas op te vangen. Als deze business case rendabel blijkt, zal in 2018 een kredietaanvraag worden gedaan voor het aanpassen en verbeteren van de slibgisting in de periode 2019 - 2021. In het MIP is voor 2018 € 0,1 miljoen opgenomen. De verwachte kosten in 2018 zijn circa € 0,15 miljoen.

Rwzi Amsterdam-West: Biogas naar groengasinstallatie (AB 15/342A)

De zuivering Amsterdam-West produceert jaarlijks circa 12 miljoen Nm3 biogas². Door centralisatie en optimalisatie van de slibverwerking stijgt dit volume de komende jaren naar circa 14-15 miljoen Nm3. Momenteel wordt het biogas omgezet in elektriciteit en warmte.

Na een gezamenlijke verkenning van het Afval Energiebedrijf en AGV is het grootschalig produceren van groengas als beste optie naar voren gekomen. Het Algemeen bestuur heeft een voorbereidingskrediet van € 0,45 miljoen beschikbaar gesteld.

De aanbesteding voor de groengasinstallatie is in oktober 2017 geweest. Het aanbestedingsresultaat paste echter oorspronkelijk niet in de besteksraming. Na onderhandelingen is overeenstemming bereikt. De planning is door deze noodzakelijke onderhandelingen met ongeveer 4 maanden vertraagd.

Op basis van de huidige inzichten wordt verwacht, na goedkeuring van het uitvoeringskrediet, dat in het vierde kwartaal 2018 gestart kan worden met de bouw van de groengasinstallatie. De aanvraag voor het uitvoeringskrediet is gepland in het vierde kwartaal van 2018. De verwachte kosten in 2018 zijn daarmee gewijzigd naar € 0,6 miljoen.

Rwzi Amsterdam-West: slibdroging (AB 17/0638)

Zuiveringsslib is in potentie een belangrijke bron van grondstoffen en energie. Een andere verwerking van het zuiveringsslib kan dus een substantiële bijdrage leveren aan de energieambitie. Het drogen van zuiveringsslib met restwarmte en het inzetten van het gedroogde product als biobrandstof voor de cementindustrie lijkt hiervoor een kansrijke route. Voor het starten van het voorbereidingstraject en noodzakelijke MER-studie is in 2018 een voorbereidingskrediet van € 1,9 miljoen door het Algemeen bestuur toegekend.

De verwachte kosten in 2018 zijn circa € 0,4 miljoen. De investering voor de bouw van de installatie is vooralsnog geraamd op € 23,1 miljoen.

Zonnepanelen rwzi's (AB 17/0419)

AGV heeft als doelstelling om in 2020 energieneutraal te zijn. Een van de maatregelen die daaraan bijdraagt is het plaatsen van 24.000 zonnepanelen op de zuiveringen Amstelveen, Amsterdam-West, Uithoorn, Westpoort en Horstermeer fase 2. Met een energieproductie van circa 5.600 MWh/jr leveren deze panelen 10% van elektriciteitsinkoop van AGV. De eigen energieproductie stijgt daarmee van 55% naar 65%. De investeringskosten zijn geraamd op € 8,9 miljoen.

In 2016 is voor de locatie Westpoort een SDE-subsidie toegekend. Voor rwzi Amsterdam-West, Uithoorn, Amstelveen en Hostermeer fase 2 is de SDE subsidie in april 2017 toegewezen.

De locatie Westpoort is aanbesteed en wordt in het tweede en derde kwartaal van 2018 uitgevoerd. Hostermeer fase 2 en Uithoorn worden in het tweede kwartaal aanbesteed.

Daarna volgen de voorbereidingen voor Amstelveen en Amsterdam-West. Uitvoeringsperiode van het totale project is 2018 - 2020. In 2018 zijn de verwachte uitgaven circa € 4 miljoen.

Energie-Efficiency Programma (EEP) 2017 – 2020

Op 1 juli 2008 heeft de Unie van Waterschappen de Meerjarenaafspraken energie-efficiency voor de afvalwaterzuivering ondertekend (MJA3). Daarin zeggen de waterschappen toe tot 2020 een energie efficiency op het zuiveren van afvalwater te realiseren van 30% ten opzichte van 2005 (2% per jaar). Alle 21 waterschappen zijn hierbij aangesloten. Om de doelstelling te halen wordt elke 4 jaar een Energie Efficiency plan opgesteld met uitvoeringsmaatregelen.

In 2016 is het EEP 2017 - 2020 opgesteld. De maatregelen worden zoveel mogelijk uitgevoerd in de lopende projecten. Voor de overige maatregelen wordt in 2018 een uitvoeringskrediet aangevraagd van € 1,0 miljoen. In het MIP is voor 2018 € 0,4 miljoen opgenomen. De verwachte kosten in 2018 zijn ongeveer € 0,15 miljoen.

Windmolens Westelijk Havengebied

Besloten is om het project niet meer op te nemen in de Meerjareninvesteringsprognose (MIP).

De verwachting is niet dat na de in 2019 te houden provinciale verkiezingen er een wijziging komt in het zeer strikte provinciale beleid.

In de eerste helft van 2018 is actief onderzocht of er ook andere mogelijkheden zijn om windturbines te exploiteren in het Westelijk Havengebied, dit heeft echter niet geleid tot een alternatief voor het realiseren van windturbines langs de rwzi Amsterdam-West.

Met het wegvallen van de mogelijkheid om voor AGV 4 windturbines te realiseren in het Westelijk Havengebied is de kans van het halen van de doelstelling om energieneutraal te zijn in 2020 aanzienlijk kleiner geworden.

Met het ontwikkelen van alternatieven zoals het drogen van zuiveringsslib kan dit deels worden ondervangen maar deze nieuwe nog te ontwikkelen projecten zijn niet gereed voor eind 2020.

EXPLOITATIE

Financieel programmaoverzicht 2018				Bedragen x € 1.000	
Programma	Realisatie 2017	Begroting AGV 2018	9-maands Jaar-prognose 2018	Verschil Begroting / prognose	% Verschil Begroting / prognose
Schoon water	86.368	87.950	89.084	-1.134	-1%

De afgelopen 3 jaar is hard gewerkt aan een verdere professionalisering van het asset management van Waternet. Voor het zuiveringsbeheer zijn hierin het Masterplan Zuiveringen deel 1 en 2 belangrijke bouwstenen geweest. Daarnaast vindt een grote digitalisering van het asset management plaats, en worden diverse bedrijfsprocessen voor asset management gedefinieerd en geoptimaliseerd. Ook wordt gestreefd naar een ISO certificering voor Asset management (ISO 55001) in 2019, als bevestiging van goed asset management. Op basis van dit alles ontstaan steeds betere inzichten in de kwaliteit en betrouwbaarheid van onze assets. Dit heeft tot gevolg dat een beter onderbouwd inzicht ontstaat in de

onderhoudstoestand van de rwzi's. Dit leidt onder andere tot een overschrijding van het onderhoudsbudget op voor 2018 niet begrote onderhoudskosten.

Toelichting:

De eindejaarsprognose 2018 voor de exploitatiekosten van programma Schoon water is circa € 1,1 miljoen hoger dan de begroting. De verschillen zijn:

	x € 1 miljoen
Overschrijding exploitatiebudget zuiveringstechnische werken*	-1,1
Hogere kosten maai- en slootwerk waterlopen	-0,2
Verplichte omlegging persleiding i.v.m. woningbouw Mijdsrecht	-0,1
Uitgaven proefopstelling Vis Migration challenge	-0,1
Lagere kapitaallasten	0,4
Totaal	-1,1

*Het exploitatiebudget zuiveren van afvalwater wordt naar verwachting met circa € 1,1 miljoen overschreden als gevolg van tegenvallers in het beheer- en onderhoud bij het instandhouden van de assets. De tegenvallers betreffen:

1. Vervanging middenaandrijving voorbezinktanks rwzi Amsterdam-West;
2. Revisie retourslibvijzels rwzi Amsterdam-West;
3. Herstel leidingbreuk terreinleiding rwzi Westpoort.

Bij nadere inspectie kwam naar voren dat de installaties technisch afgeschreven zijn en een grootschaligere aanpak met vervangingen en ontwerp aanpassingen noodzakelijk was. De financiering vanuit de onderhoudsbudget veroorzaakt een overschrijding van de exploitatiebegroting 2018 omdat de vervangingen niet zijn gebudgetteerd.

Monitoring waterkwaliteit

De reguliere waterkwaliteitsmonitoring, de monitoring voor de KRW, de specifieke monitoring voor projecten (veelal watergebiedsplannen) en de monitoring van zwemwaterlocaties verlopen conform planning. Naast de officiële zwemwaterlocaties worden dit jaar ook een aantal andere locaties bemonsterd waar in de praktijk veel wordt gezwommen.

Het Citizen Science project 'Het Schone Waterexperiment' wordt voortgezet in Amsterdam, in de Oostelijke Vechtplassen en op scholen. In dit project meten scholieren, bewoners en gebruikers van het water zelf de waterkwaliteit waar en wanneer ze willen.

Het thema waterkwaliteit is op de website www.agv.nl uitgebreid met een postcodezoeker; bezoekers van de website kunnen nu makkelijk de waterkwaliteit in hun eigen omgeving bekijken. Er is een klantpanel onderzoek uitgevoerd om na te gaan welke informatiebehoefte er is. Daaruit blijkt dat mensen vooral willen weten welke waterplanten er in het water voorkomen en of er in het water gezwommen kan worden (vooral buiten Amsterdam). Informatie over waterplanten wordt nu toegevoegd op de website.

KRW-maatregelen

Voor een groot deel van de KRW-maatregelen loopt de planvormingsfase:

- Polderdoorstroomprincipe in de Ster en Zodden van Loosdrecht (om het goede kwelwater zo lang mogelijk vast te houden en de fosfaatbelasting te beperken);
- Het realiseren van natuurvriendelijke oevers langs de Spiegelplas;
- Voorbereiden bestuurlijke besluitvorming maatregel Sloterplassen op basis van de uitgevoerde onderzoeken;
- Het omleiden en/of scheiden van waterstromen in de Amstellandboezem;
- Het beperken van de externe fosfaatbelasting van de Kortenhoefse Plassen en het Hilversums Kanaal;
- Herstel van de invloed van het kwelwater in 't Hol en Suikerpot.

De planvorming voor het omleiden van waterstromen vanuit het achterland van Hollands en Stichts Ankeveense Plassen is afgerond (onderdeel van Watergebiedsplan Noordelijke Vechtplassen).

Daarnaast lopen de volgende gebiedsbrede onderzoeken:

- Achterblijvende soortendiversiteit waterflora in plassen;
- Achterblijven herstel vispopulaties;
- Woekeren waterplanten in vaarten en sloten.

De waterlichamen worden gemonitord, zodat gevolgd wordt of de maatregelen het beoogde effect hebben en de toestand van de waterlichamen vooruit gaat. Voor een aantal KRW-waterlichamen loopt een gebiedsanalyse waarbij de actuele toestand en de daarvoor bepalende factoren in beeld worden gebracht: Vaarten Vechtstreek, Noorder IJplas en Botshol.

KRW overig water en agrarisch waterbeheer (OB4)

Voor de overige wateren zijn in het Waterbeheerplan handelingsperspectieven opgenomen.

Handelingsperspectieven geven aan waar het waterschap in samenwerking met gebiedspartijen perspectief ziet om de (ecologische) waterkwaliteit te verbeteren door uitvoering van haalbare en betaalbare maatregelen. In de watergebiedsplannen worden optimale maatregelenpakketten en gebiedsdoelen afgeleid.

De uitvoering van blauwe diensten door de collectieven van agrariërs loopt en wordt nog uitgebreid, met name in Utrecht-Oost. Inmiddels doen in het beheergebied van het waterschap circa 170 agrariërs mee aan blauwe diensten die gericht zijn op verbetering van het waterkwaliteit. Het grootste deel van deze diensten wordt afgezet bij agrariërs in het collectief Rijn, Vecht en Venen. Zij beheren samen met 79 agrariërs in totaal 68 hectare bemestingsvrije zones van twee meter breed, onderhouden 5 km natuurvriendelijke oevers, maken 55 km sloten schoon met een ecologisch duurzame methode en houden 20 km sloten op diepte met de baggerspuit. Binnen de andere collectieven (Noord-Holland-Zuid, Noorderpark en Hollandse Venen) zijn daarnaast nog 91 agrariërs actief met dezelfde blauwe diensten die een directe invloed hebben op de waterkwaliteit. Ook zijn in alle collectieven nog eens 120 agrariërs actief met groene diensten die positief bijdragen aan biodiversiteit en indirect een positieve bijdrage leveren aan de waterkwaliteit door een extensieve bedrijfsvoering.

In nauwe samenwerking met de agrarische gebiedscollectieven, LTO en de provincies heeft AGV aanvullende subsidieregelingen opgesteld. Deze regelingen zijn gericht op samen werken aan de verbetering van bodem- en waterkwaliteit en het vergroten van biodiversiteit. De subsidieregelingen zijn in juni 2018 opengesteld en aanvragen worden op dit moment voorbereid. Dit is een aanvulling op bestaande POP3-regelingen en provinciale regelingen voor blauwe diensten, kennis, samenwerking en grote niet-productieve investeringen.

In het hele beheergebied lopen verschillende praktijknetwerken van de agrarische collectieven om het waterbewustzijn en de interesse voor agrarisch waterbeheer te vergroten. Er lopen inmiddels 4 praktijknetwerken (met circa 40 deelnemers) in de Bovenkerkerpolder, Hoeker-Gastenspolder, Polder Waardassacker en Baambrugge Westzijds. In het najaar starten nog 3 praktijknetwerken. Voor de financiering is een subsidie vanuit POP3 toegekend en AGV betaalt ook mee, onder andere ook door de inbreng van kennis.

De Proefpolder Kringlooplandbouw wordt voortgezet. De pilot met een beheerpakket voor kringlooplandbouw loopt bij 10 boeren in ons beheergebied. Ook loopt er een pilot plasdras in provincie Noord-Holland om mogelijke negatieve effecten van plasdras op de waterkwaliteit in beeld te brengen en eenvoudige mitigerende maatregelen in te bedden binnen de praktijk van weidevogelbeheer.

Het budget wordt grotendeels ingezet als cofinanciering via de provinciale POP3-regelingen zodat de AGV middelen worden verdubbeld met Europese middelen uit het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Dit budget is daarmee grotendeels al toegezegd aan provincies als cofinanciering. De koppeling van dit

budget aan de provinciale subsidieregeling veroorzaakt een fluctuatie in het uitgaveregime tijdens de looptijd van 2016 tot en met 2021.

Het Algemeen bestuur heeft ingestemd met onder- en overschrijdingen van de jaarrekening op dit budget (BBV16.0432). Uitgangspunt hierbij is dat het totaal beschikbare bedrag van € 3 miljoen over 6 jaar leidend is.

Omschrijving	Bedragen in euro's					
	Begroting	Prognose	Afwijking	Totale	Prognose	Restant
	2018	uitgaven		budget	uitgaven	budget
		2018			t/m 2018	eind 2018
KRW overig water/agrarisch waterbeheer	450.000	450.000	0	3.000.000	912.352	2.087.648
energie neutrale projecten	450.000	450.000	0	3.000.000	912.352	2.087.648

Maai- en slootwerk waterlopen

AGV is sinds dit jaar verantwoordelijk voor maaisel daar waar de gemeente dit voorheen altijd deed.

Afspraken hierover zijn tot stand gekomen tussen gemeenten en AGV bij het opstellen van het handboek "stedelijk oppervlaktewater beheer". Daarnaast zorgt arseen in waterplanten van de Horstermeer voor extra kosten. Het maaisel kan hierdoor niet naar een gewone composteerder. Extreme weersomstandigheden zorgen voor meer maairondes. Naar verwachting zal hierdoor een overschrijding van € 0,2 miljoen ontstaan.

Vispassage (SW6)

AGV is in 2017 met behulp van een 'challenge' op zoek gegaan naar een ontwerp voor nieuwe innovatieve vismigratie. Het winnende idee is bekend gemaakt tijdens de International Water Week Amsterdam. Het beschikbare budget was alleen voor 2017 gereserveerd en niet volledig benut. Eind 2017 is definitief akkoord gegeven om dit winnende idee daadwerkelijk uit te voeren. Hierdoor en ook vanwege formele aanbesteding is de uitvoering verschoven naar 2018. Het project is nu aanbesteed en in het najaar 2018 zal de innovatieve visstuw worden opgeleverd.

4.3 PROGRAMMA 3 : VOLDOENDE WATER

Omschrijving van het programma

Door het inrichten, bedienen en onderhouden van het watersysteem (waterlopen, kunstwerken en grondwater) wordt het watersysteem voortdurend in afstemming gehouden met ontwikkelingen zoals functie wijziging bodemgebruik, bodemdaling en klimaatveranderingen.

Regulering vindt plaats op basis van de Waterwet, de Keur AGV en andere waterstaatkundige wet- en regelgeving. In de Keur zijn de geboden en verboden vastgelegd.

Doelstellingen

Door adequaat onderhoud en het nemen van de juiste maatregelen in het watersysteem, wordt voorkomen dat wateroverlast of watertekort ontstaat.

Door advisering en vergunningverlening op basis van de Waterwet, de Keur, het Keurbesluit vrijstellingen en beleidsnota's worden de waterstaatkundige belangen veiliggesteld.

Zorg voor voldoende water strekt zich ook uit over het grondwater. Sinds de invoering van de Waterwet in 2010 voert het waterschap het regionale grondwaterbeheer uit, inclusief de bevoegdheid voor het vergunnen van een aantal typen grondwateronttrekkingen.

Beoogde effecten

Een goed werkend watersysteem dat voldoet aan de eisen met het oog op waterkwantiteit.

De Keur stelt eisen aan geregleerde aanpassingen in het waterstaatkundige systeem. AGV geeft door toezichthouden en (indien nodig) handhavend optreden, invulling aan haar verantwoordelijkheid voor een goede werking van het kwantitatieve watersysteem.

INVESTERINGEN

Investerings 2018								Bedragen x € 1.000	
Programma Voldoende Water	Fin.bron	Begroting AGV 2018	Prognose uitgaven in 2018	Verschil begroot/ prognose	Totaal toegekend krediet	Prognose uitgaven t/m 2018	Eindprog. toegekend krediet	Planning	Budget
Programma Waterinrichtingsplannen/NBW/ Watergebiedsplannen	WSH	3.700	2.500	-1.200	57.912	38.846	47.018	●	●
Programma technische systemen	WSH	4.000	5.500	1.500	41.668	30.830	40.744	●	●
Implementatie Omgevingswet	WSH	1.320	365	-955	-	365	-	●	●
Totaal		9.020	8.365	-655	99.580	70.040	87.762		

Het bestedingspercentage bij programma Voldoende water komt naar verwachting uit op 93%.

Toelichting:

Programma waterinrichtingsplannen (WIP) (uitvoeringsfase)

De door het bestuur vastgestelde Watergebiedsplannen worden vertaald naar concrete maatregelen in Waterinrichtingsplannen en deze worden in het gebied uitgevoerd. Na het uitvoeren van alle maatregelen wordt buiten het nieuwe peil formeel ingesteld.

De maatregelen van het waterinrichtingsplan Aetsveldse Polder Oost zijn uitgevoerd en de gerealiseerde werken zijn opgeleverd aan de beheerorganisatie. Daarmee is 853 hectare gereed voor het instellen van de nieuwe peilen. In de Horstermeerpolder is na jarenlange procedures een start gemaakt met de inrichtingsmaatregelen. De noodzakelijke inrichtingsmaatregelen zijn aanbesteed en worden in het najaar uitgevoerd. Hiermee komt nog eens 708 hectare gereed voor peilinstelling. In totaal wordt daarmee conform de planning 1.561 hectare in 2018 opgeleverd, waarin het peil conform het nieuwe peilbesluit kan worden ingesteld.

De volgende waterinrichtingsplannen worden op dit moment uitgevoerd:

- Groot Wilnis Vinkeveen (recentelijk bestuurlijk vastgesteld/nu ingepland voor uitvoering) 5.906 ha
- Noorderpark (WGP inclusief KRW maatregelen met partners) 3.294 ha
- Noordelijke Vechtstreek (optimalisatie watersysteem met vooral kwantiteitsknelpunten) 858 ha
- Westeramstel (WGP inclusief KRW maatregelen) 4.749 ha
- Holland Sticht Voorburg Oost (WGP met veel kwantiteitsknelpunten) 759 ha

De prognose voor de uitgaven in het WIP-programma in 2018 is met € 0,5 miljoen naar beneden bijgesteld van € 3,7 miljoen naar € 3,2 miljoen. Dit komt doordat de afstemming met Rijkswaterstaat over de bouw van gemaal Broeckland veel extra tijd vereist. In 2018 wordt wel gestart met de bouw van het gemaal, maar de meeste kosten worden in 2019 verwacht. Daarnaast blijven de bestedingen voor het project Temmen van Brakke Kwel achter op de prognose (zie hieronder). De netto kosten in 2018 komen naar verwachting uit op € 2,5 miljoen. Het laatst genoemde bedrag is inclusief de ontvangen subsidie van € 0,7 miljoen voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers.

Programma Technische Systemen

In 2018 wordt de uitvoering van de volgende projecten afgerond, dan wel voortgezet:

- Renovatie gemaal Zeeburg zit in de laatste fase van de uitvoering van de geplande werkzaamheden. Dit project is voor 2018 begroot op € 0,6 miljoen en valt circa € 1,6 miljoen hoger uit dan begroot. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden is er een noodzakelijk meerwerk gebleken, evenals een totale vervanging van een monumentale roldeur. Voor deze afwijkingen is een bestuursvoorstel gemaakt dat dit najaar aan het AB wordt voorgelegd.
- Modernisering van poldergemaal Horstermeer betreft afronding uitvoering en nazorg. Dit project is voor 2018 begroot op € 0,86 miljoen en valt circa € 0,3 miljoen hoger uit dan begroot.
- Het Groot onderhoud brug Nigtevecht start met de uitvoering vanaf half oktober.
- De werkzaamheden voor groot onderhoud Blaricummeentsluis en de aansluiting van de sluis op de centrale objectbediening vindt plaats in overleg met de gemeente Blaricum. Deze werkzaamheden waren niet begroot. De verwachting is dat de kosten voor groot onderhoud gelijk worden verdeeld tussen AGV en de gemeente. De kosten voor de aansluiting op de centrale object bediening komen volledig bij de gemeente Blaricum terecht. De bediening van de sluis zal nog dit jaar operationeel zijn. Voor AGV bedragen de extra kosten circa € 0,3 miljoen. Over deze ontwikkeling wordt een apart bestuursvoorstel aan het AB voorgelegd.
- Het groot onderhoud van de Groote Zeesluis en brug Muiden is nog niet gestart. Het bestuursvoorstel is aangeboden aan het Algemeen bestuur.
- Het groot onderhoud van het poldergemaal Bovenkerkerpolder zal vanaf half november in uitvoering gaan.
- Het groot onderhoud van het poldergemaal Diemenpolder zal in december in uitvoering gaan.

Naar aanleiding van de overschrijding op het jaarbudget, is een noodzakelijke herprogrammering binnen het programma Technische Systemen doorgevoerd, waarbij het project Renovatie poldergemaal Eerste Bedijking in Mijdrecht ("Petronella") in de tijd is verplaatst. De uitvoering start op z'n vroegst in 2019. Alle projecten in uitvoering hebben een groot investeringsvolume. Door het grote investeringsvolume en onvoorziene meerkosten wordt de begrote jaarschijf van 2018 van € 4 miljoen met circa € 2,4 miljoen overschreden. Tegenover deze overschrijding staat dat het waterschap voor de financiële afronding van het project Nieuwbouw poldergemaal Dooijersluis € 0,93 miljoen subsidie vanuit de provincie Utrecht heeft ontvangen. Per saldo bedraagt de overschrijding van het budget 2018 ongeveer € 1,5 miljoen. De overschrijding is eerder gemeld in de viermaandsrapportage en verwerkt in de meerjarenbegroting 2019-2023.

Implementatie Omgevingswet

In verband met de omvang en complexiteit van de veranderopgave, in combinatie met diverse nieuwe ontwikkelingen binnen en buiten de organisatie, is medio 2018 een nieuw programmaplan opgesteld voor de (verdere) implementatie van de Omgevingswet. Daarin is op basis van actuele informatie beter

inzichtelijk gemaakt welke werkzaamheden op welk moment uitgevoerd moeten worden binnen de verschillende veranderopgaven, en hierin is als uitgangspunt genomen dat het Agile gedachtengoed in beginsel binnen alle veranderopgaven wordt ingezet.

Voor de implementatie van de Omgevingswet zullen in de periode 2018 t/m 2022 kosten gemaakt moeten worden. Daarmee is rekening gehouden in de begroting voor 2018, en in het investeringsschema (MIP) van de meerjarenbegroting 2019-2023. Het gaat om een krediet van in totaal € 5.860.000 dat wordt besteed in de jaren 2018 t/m 2022. In verband met het nieuwe programmaplan is medio 2018 opnieuw kritisch gekeken naar de vereiste uitgaven. Het eerder berekende totaalbedrag is naar verwachting nog steeds voldoende. Actuele inzichten hebben wel geleid tot onderlinge aanpassingen in de voorziene kosten en de momenten waarop deze gemaakt zullen worden. Oorspronkelijk werd ervan uit gegaan dat in 2018 al € 1,3 miljoen kredietruimte benut zou moeten worden. Uit het nieuwe programmaplan blijkt dat de piekinzet juist in de jaren 2019 en 2020 zal liggen, terwijl verwachte uitgaven in 2018 beperkt kunnen blijven tot € 365.000. Het bestuursvoorstel tot verstrekking van het krediet wordt in september/oktober ter besluitvorming voorgelegd aan het AGV-bestuur.

Temmen van Brakke Kwel (TD5)

In de pilot 'Temmen van Brakke Kwel' (2017–2019) wordt onderzocht of het mogelijk is om het brakke grondwater te gaan gebruiken voor de drinkwaterwinning. Tegelijkertijd wordt daarmee de waterkwaliteit in de polder en in omliggende gebieden verbeterd. Ook kan de omvangrijke inname van Markermeerwater (nu nog nodig om de waterkwaliteit in het gebied op peil te houden), voor een groot deel worden afgebouwd.

In 2018 wordt het onderzoek naar de ondergrond en de grondwaterstromingen in de Horstermeerpolder voortgezet. Het AGV-bestuur heeft besloten tot aankoop van een perceel in de polder voor het slaan van een winput. In 2018 zijn de vergunningen voor de aanleg van de monitorings- en winput, voor de leidingen en voor de lozing van de producten van de RO-zuivering² aangevraagd en verleend. De aanbesteding van de installaties zit in de voorbereidende fase.

Voor het project is specifieke kennis nodig die in 2018 voor meerdere projecten noodzakelijk is. Deze specifieke kennis is beperkt beschikbaar. Hierdoor is vertraging in de uitvoering ontstaan en zal er minder geld worden uitgegeven dan begroot. Inmiddels is de programmering aangepast zodat de achterstanden in de tweede helft van 2019 weer kunnen worden ingelopen, en de ingebruikname van de pilotinstallatie (eind 2019) geen vertraging oploopt.

EXPLOITATIE

Financieel programmaoverzicht 2018				Bedragen x € 1.000	
Programma	Realisatie 2017	Begroting	9-maands Jaar- prognose	Verschil	% Verschil
		AGV 2018	2018	Begroting / prognose	Begroting / prognose
Voldoende water	28.298	30.315	30.184	131	0%

² Omgekeerde osmose is een waterzuiveringssysteem op basis van membraanfiltratie, een extreem fijn filter met microscopisch kleine openingen. Onder druk wordt water door het membraan geperst waarbij het membraan zo ontworpen is dat het alleen de kleine watermoleculen van zuiver water er doorheen laat. Grotere deeltjes of moleculen met een chemische samenstelling niet.

Toelichting:

De eindejaarsprognose 2018 voor de exploitatiekosten van programma Voldoende water is € 0,1 miljoen lager dan de begroting. De verschillen zijn:

	x € 1 miljoen
Uitgaven reparatie pompen gemaal Noorderlegmeer en herstel gemaal Brettenpad	-0,4
Verkoop dienstwoning en grond (50% Veiligheid en 50% Voldoende water)	0,4
Lagere kapitaallasten	0,1
Totaal	0,1

Jaarlijkse najaarsschouw

Ook dit jaar wordt een najaarsschouw uitgevoerd. De 1^e fase zal plaatsvinden in de weken van 5 tot en met 16 november 2018. De 2^e fase wordt uitgevoerd in de week van 10 december tot en met 14 december 2018. De voorbereidingen voor het uitvoeren van de najaarsschouw zijn in volle gang en verlopen volgens verwachting.

Meerjarenplan onderhoudsbaggeren

Het meerjarenprogramma onderhoudsbaggeren wordt uitgevoerd. In 2018 wordt 82 kilometer gebaggerd, waarmee de watergangen op de vereiste diepte worden gebracht. In relatie tot 2017, waarin er meer kilometers zijn gebaggerd ligt het meerjarenprogramma op schema. Dit jaar is een aantal projecten duur uitgevallen in verband met veel niet verspreidbare bagger.

Herziening peilbesluiten (planvormingsfase)

Met het aanpassen van de Waterverordening AGV is de verplichting om peilbesluiten een keer per 10 jaar te herzien vervallen. Dit betekent dat de frequentie van het herzien van peilbesluiten in gebieden waar weinig veranderingen plaatsvinden, wordt bijgesteld. In de nieuwe Nota Peilbeheer worden deze uitgangspunten voor de prioritering van de herziening van peilbesluiten vastgelegd.

Samen met de omgeving worden watergebiedsplannen gemaakt die door het waterschapsbestuur worden vastgesteld.

Onderstaande watergebiedsplannen zijn op dit moment in de planvormingsfase.

- Groot Wilnis Vinkeveen 5.906 ha (vastgesteld in september)
- Heintjesrak-Broekerpolder 231 ha
- Gooise Zomerkade 398 ha
- IJburg Zeeburgereiland 111 ha

Bediening & onderhoud

Het regulier onderhoud aan de circa 280 kunstwerken wordt uitgevoerd conform het onderhoudsprogramma. Specifieke aandacht moet worden besteed aan de pompen in het poldergemaal Noorderlegmeer. Deze pompen vertonen een storing, waarvan niet bekend is wat de storing veroorzaakt.

De effecten van de storing aan de pompen worden op korte termijn verholpen zodat het gemaal blijft functioneren. Tegelijkertijd wordt een onderzoek gestart naar de oorzaak van de storing om deze op termijn definitief weg te nemen. Het verhelpen van de effecten van de storing en het onderzoek bedragen circa € 0,25 miljoen.

Het gemaal Brettenpad is door vandalisme uitgebrand. Het herstel van het gemaal is ingezet. De kosten van herstel bedragen circa € 0,15 miljoen.

Beide elementen samen leiden ertoe dat het onderhoudsbudget 2018 van € 1,65 miljoen met circa € 0,4 miljoen wordt overschreden.

4.4 PROGRAMMA 4 : OP EN OM HET WATER

Omschrijving van het programma

De in de programma's hiervoor beschreven taken worden gerekend tot de kerntaken van ieder waterschap. Naast deze taken voeren waterschappen taken uit, die nauw aan het waterbeheer zijn verbonden.

Doelstellingen

Het vaarwater in het beheergebied van het waterschap wordt binnen de randvoorwaarden van het watersysteembeheer benut door beroeps- en recreatievaart en vormt een samenhangend netwerk van vaarwegen. (Recreatie)vaarders kunnen veilig en zonder onnodig oponthoud door het gebied varen.

De vaarwegen zijn op de vereiste diepte.

Inwoners en bezoekers van het gebied van het waterschap ervaren de wateren, dijken, gemalen, sluizen en bruggen als een onlosmakelijk onderdeel van het landschap.

Er is aandacht voor ruimtelijke kwaliteit. De wijze waarop het waterschap omgaat met recreatie, landschap en cultuurhistorie draagt bij aan de herkenbaarheid van het waterschap als zelfstandige, omgevingsbewuste overheid.

Beoogde effecten

AGV creëert water om van te genieten door vooral de beleevingswaarde te verhogen. De vaarweg voldoet aan de vereiste toestand en het vaarwegverkeer verloopt voldoende vlot en veilig.

INVESTERINGEN

Investerings 2018		Bedragen x € 1.000							
Programma Op en om het water	Fin.bron	Begroting AGV 2018	Prognose uitgaven in 2018	Verschil begroot/ prognose	Totaal toegekend krediet	Prognose uitgaven t/m 2018	Eindprog. toegekend krediet	Planning	Budget
Loosdrechtse plassen	WSH	400	500	100	2.500	500	2.500	●	●
Brugbediening op afstand	WSH	230	255	25	255	255	255	●	●
Totaal		630	755	125	2.755	755	2.755		

Het bestedingspercentage bij programma Op en om het water komt naar verwachting uit op 120%.

Toelichting:

Oostelijke Vechtplassen (TB0, TB3)

Voor de Loosdrechtse Plassen spelen diverse opgaven en initiatieven om het gebied op zowel natuurwaarden (Natura 2000, KRW) als recreatiemogelijkheden (vooral vaarsport) te versterken. AGV draagt actief bij aan een integraal maatregelenpakket om knelpunten voor recreatie, natuur en water(kwaliteit) op te lossen. De provincie Noord-Holland trekt dit proces en naast AGV zijn ook gemeente Wijdemeren, Natuurmonumenten en vertegenwoordigers vanuit de watersport/recreatiesector en ondernemers vertegenwoordigd.

Het uitvoeringsprogramma Oostelijke Vechtplassen is gestart. De organisatie is verder vormgegeven, inclusief de bemensing, financieel beheer en voortgangsrapportages. De partijen hebben gekozen voor een centraal financieel beheer, waarbij voor de gezamenlijke projecten een rekening bij het Groenfonds wordt geopend.

Het uitvoeringsprogramma Oostelijke Vechtplassen is ingedeeld in drie onderdelen (ontwikkelen vrijetijdslandschap, versterken ecologische waarden en transformatie recreatiesector), waarvoor concrete acties en projecten zijn benoemd om in de periode 2017-2027 uit te voeren.

Ontwikkelen vrijetijdslandschap:

- Vaarverbinding Loosdrechtse Plassen – Hilversums Kanaal; voor het onderzoek naar de vaarverbinding hebben integratiesessies met alle belanghebbenden plaatsgevonden, inclusief meerdere bewonersgroepen. De notitie 'reikwijdte en detailniveau' ten behoeve van de milieueffectrapportage is gereed. In deze notitie staan alle mogelijke varianten die zijn geopperd en vervolgens een onderbouwing welke varianten verder worden onderzocht in de MER en welke niet. Een aantal varianten voor een vaarverbinding via de Vuntus en de Vecht zal worden onderzocht. Alle partijen hebben uitgebreid meegewerkt aan de inhoud van de notitie.
- Integraal Plan Loosdrechtse Plassen (baggeren, zwevend slib en ontwikkeling waterplanten); er is een integrale projectmanager aangetrokken. Het waterschap is een van de drijvende en sturende partijen in dit plan en brengt onder meer expertise uit eerdere baggerprojecten in. Er zijn diverse, voorbereidende onderzoeken in gang gezet, zoals een slibmodel en bemonstering van de kwaliteit van de bagger. Verder lopen er onderhandelingen over locaties voor baggerdepots.
- Herstel & duurzaam behoud legakker-landschap Kievitsbuurten; de toekomstvisie Kievitsbuurten is gereed en er wordt nu gewerkt aan een plan van aanpak voor de uitvoering.

Versterken ecologische waarden:

- Realiseren Nationale Natuurnetwerk (NNN) en Ganzenvraat en exoten; er is een externe projectleider aangetrokken en de projecten zijn gestart.
- Verbeteren waterkwaliteit; Het waterschap zet de voorbereiding van de KRW-maatregelen in de Oostelijke Vechtplassen voort. De uitvoering van de eerste maatregel loopt: reductie fosfaatbelasting Loosdrechtse plassen vanuit Bethune. Deze maatregel reduceert 17% van de fosfaatbelasting van de Loosdrechtse plassen. De planvorming van de KRW-maatregelen 'Polderdoorstroomprincipe en beperken fosfaatbelasting Ster' en 'Herstel invloed kwelwater 't Hol en Suikerpot' gebeurt in samenhang met de natuuropgaven (NNN en particulier natuurbeheer) in deze gebieden en samen met de partners uit het gebiedsakkoord. Zie verder het hoofdstuk 'Schoon water' in deze rapportage.

Transformatie watersector:

- De gebiedsloods is gestart. De gebiedsloods wordt een belangrijke gesprekspartner voor de ondernemers in het gebied voor het verder brengen van hun plannen op het gebied van recreatie en natuur.
- Integreren recreatie en natuur; het project is gestart.

Het waterschap voert in 2018 het Schone Waterexperiment uit in de Loosdrechtse Plassen om bewoners en recreanten meer te betrekken bij waterkwaliteit. Het meten van de waterkwaliteit met bewoners en recreanten levert naast data ook draagvlak en begrip op. Daarnaast levert het goede mogelijkheden op voor communicatie. Bewoners en recreanten krijgen een eigen box om de waterkwaliteit te meten. Het project wordt georganiseerd samen met de vertegenwoordigers van bewoners en ondernemers rond de Loosdrechtse Plassen.

EXPLOITATIE

Financieel programmaoverzicht 2018				Bedragen x € 1.000	
Programma	Realisatie 2017	Begroting AGV 2018	9-maands Jaar-prognose 2018	Vershil Begroting / prognose	% Verschil Begroting / prognose
Op en om het water	1.555	2.079	1.941	138	7%

De eindejaarsprognose 2018 voor de exploitatiekosten van programma Op en om het water is € 0,1 miljoen lager dan de begroting door lagere uitgaven onder andere bij Recreatief medegebruik en Cultuurhistorie.

Toelichting:

Recreatief medegebruik en cultuurhistorie

Communicatie en Waterbewust

De recreatie-campagne 'Droogwaterland' heeft veel publieke belangstelling gekregen. Daarnaast zijn diverse wandelkaarten in ontwikkeling, wordt bijdragen aan de Molennota en wordt de beleidsnota Recreatief medegebruik, landschap en cultuurhistorie geëvalueerd.

Subsidieregeling

Sinds november 2017 is een officiële subsidieregeling Recreatief medegebruik, landschap en cultuurhistorie van kracht. De subsidieregeling is online beter vindbaar en een aanvrager kan nu alle informatie vinden op de website. Er zijn tot nu toe 6 subsidieaanvragen ingediend, gezamenlijk voor een bedrag van € 95.000. Het totale subsidiebudget voor 2018 bedraagt € 250.000. Er loopt nog een aantal subsidieaanvragen en via social media wordt extra aandacht gegeven aan de mogelijkheden die AGV biedt om Recreatief medegebruik te stimuleren. De verwachting is dat dit jaar ongeveer € 200.000 aan subsidies zal worden verstrekt.

Meekoppelkansen

Het waterschap participeert in de volgende initiatieven/projecten, waarbij actief wordt gezocht naar meekoppelkansen voor recreatie en cultuurhistorie:

- Intentieverklaring Waterrecreatie;
- Exposure voor de nieuwe vispassage bij de oplevering van de Ipensloter- en Diemendammersluis;
- Uitvoeringsprogramma gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen voor recreatie;
- Initiatief Hollandse Plassen;
- Het Pact van Ruigenhoek;
- Haalbaarheid Drechtdoorsteek.

Stimuleren van gebruik van elektrisch aangedreven vaartuigen (TB5)

Onderdeel van het bestuursakkoord AGV 2015 – 2019 "Waterbewust" is het 'stimuleren van gebruik van elektrisch aangedreven boten door faciliteren van elektrische oplaadpunten op geschikte plekken, zoals bij ligplaatsen, bruggen en sluizen.'

Op dit moment zijn er reeds diverse marktpartijen die dit realiseren waardoor stimulering op deze manier geen extra resultaat oplevert. Er zijn echter diverse andere initiatieven die op dit moment onderzocht worden door onderwijsinstellingen en marktpartijen waar AGV actief aan kan bijdragen.

Stichting Elektrisch Varen heeft met alle partijen gesproken en stelt voor om de samenwerking actief aan te gaan om het alternatief voor laadpalen, de accuwisselstations, nader te onderzoeken. AGV is de partij die voor verdere verbinding zorgt en dit initiatief ondersteunt met kennis, kunde, een geldbedrag en een event waarbij elektrische vaartuigen aan het bestuur en publiek worden getoond. In het laatste kwartaal van dit jaar zal het eerste prototype van de accuwisselstations aan het AGV-bestuur getoond worden.

Verder overleg over een publieksevenement volgt nog.

Bruggen en Sluizen onderhoud WS

Het overleg met de provincie Utrecht is opgestart om te komen tot nieuwe afspraken over de brugbediening van 5 bruggen waaronder de Vecht en de Malebrug (Soest-Amersfoort) en Eembrug (Baarn).

De uitkomsten van dit overleg hebben direct invloed op de tijdsduur van de instandhouding van het noodgebouw te Weesp.

Beheer en onderhoud vaarwegen WS

Dit betreft het onderhoud aan vaarwegen zoals oeverbeschoeiingen, het op diepte houden van vaarwegen en het op orde houden van kunstwerken en betonning. Deels voert AGV die taak uit voor de provincies Noord- en Zuid-Holland en Utrecht waarvoor jaarlijks een vergoeding wordt ontvangen. Dit jaar wordt de afmeervoorziening op de Vecht tussen Muiden en Weesp en op de Kromme Mijdsrecht aangepakt.

Nota Vis

De concept-nota Vis is op 5 juli besproken in de Commissievergadering van het Algemeen bestuur van AGV. Bij de behandeling in de commissie bleken er veel vragen over het ambitieniveau van de nota Vis. Om deze reden is het stuk aangehouden. Aanpassing van de nota vindt na de verkiezingen plaats.

4.5 PROGRAMMA 5 : DRAAGVLAK

Omschrijving van het programma

Het implementeren van wet- en regelgeving, opstellen en actueel houden van eigen regels, het opleggen van aanslagen en het afhandelen van verzoeken, bezwaar- en beroepsprocedures en daarnaast debiteurenbeheer, kwijtschelding en (dwang)invorderingsmaatregelen; dit alles op het gebied van waterschapsbelastingen.

Doelstellingen

Het realiseren van de geraamde opbrengsten van de waterschapsbelastingen voor AGV. Het betreft de belastingopbrengsten van de zuiveringsheffing, de verontreinigingsheffing en de watersysteemheffing.

Beoogde effecten

- Een juiste, volledige en tijdige aanslagoplegging, inclusief de afhandeling van verzoek-, bezwaar- en beroepschriften;
- Een juiste, volledige en tijdige inning van de waterschapsbelastingen;
- Een juiste, volledige en tijdige behandeling van verzoeken om kwijtschelding.

EXPLOITATIE

Financieel programmaoverzicht 2018				Bedragen x € 1.000	
Programma	Realisatie 2017	Begroting AGV 2018	9-maands Jaar-prognose 2018	Vershil Begroting / prognose	% Verschil Begroting / prognose
Draagvlak	10.855	11.317	11.888	-571	-5%

Toelichting:

De eindejaarsprognose 2018 voor de exploitatiekosten van programma Draagvlak is circa € 0,6 miljoen hoger dan de begroting door:

	x € 1 miljoen
Kosten gebruik DigiD en de berichtenbox van Mijnoverheid	-0,2
Hogere kosten door meer vragen via de klantenservice, dit is vergelijkbaar met de trend bij andere organisaties, waar een sterkere digitale dienstverlening gepaard gaat met meer klantcontacten	-0,2
Extra kosten voor specialistische inhuur bij Gouw IT in verband met verdere digitalisering	-0,2
Totaal	-0,6

Digitalisering (OB10)

De heffing en invordering van belastingen speelt in dit programma een belangrijke rol. Grootschalige inzet op digitalisering moet ertoe leiden dat in 2019 80% van de in- en uitgaande klantcontacten online en geautomatiseerd wordt afgehandeld. Voor de overige 20% wordt ingezet op offline dienstverlening van hoge kwaliteit. Hierbij valt te denken aan de online inspraak mogelijkheid. Deze online faciliteit is uniek in Nederland.

De websites Waternet.nl en AGV.nl zijn vernieuwd. Dat geldt vooral voor het self service platform MijnWaternet voor de klanten van Belastingen, inclusief de koppeling voor Belastingen met DigiD en de Berichtenbox.

Perceptiekosten (F6)

Voor de periode 2018-2020 is een verlaging van de perceptiekosten met € 0,4 miljoen voorzien. Daarvan wordt € 133.000 begroot in 2018. Op dit moment is de prognose dat dit wordt gehaald. Tegelijkertijd doen zich ook nieuwe ontwikkelingen voor die zorgen voor hogere kosten. Deze hogere kosten worden veroorzaakt door structureel doorbelastingen vanuit de rijksoverheid voor Digid (€ 0,2 miljoen) en door een toename van het aantal klanten en klantcontacten (€ 0,2 miljoen).

Kostentoedeling

Op 1 januari 2019 moet er een herziene Kostentoedelingsverordening zijn vastgesteld en worden toegepast. Hoewel de Commissie Aanpassing Belastingstelsel werkt aan voorstellen voor een herziening van de regels hiervoor, zullen die op 1 januari 2019 nog niet zijn aangepast. Daarom zal de nieuwe verordening op grond van de bestaande regels worden vastgesteld. In 2018 is hier veel energie in gestoken, zowel bestuurlijk als ambtelijk. De periode januari-april stond in het teken van het verzamelen van gegevens zowel als instrumenten voor het maken van berekeningen. In mei zijn de resultaten in het Algemeen bestuur besproken. De resultaten van die bespreking zijn verwerkt in de tekst van de Kostentoedelingsverordening zelf en de toelichting daarop. Deze lagen van 23 juli tot 3 september ter inzage. Op 11 oktober moet de verordening worden vastgesteld.

4.6 PROGRAMMA 6 : ALGEMEEN

Omschrijving van het programma

Onder dit programma valt het beleidsveld 'Bestuur en externe communicatie'. In dit programma zijn alle activiteiten ondergebracht die gericht zijn op het besturen van het waterschap, waaronder de bestuurs-ondersteuning én de extern gerichte communicatie-activiteiten van het waterschap.

Doelstellingen

'Waterbewust' staat centraal in het coalitieakkoord voor de komende bestuursperiode 2015-2019. Het vergroten van het waterbewustzijn zien we als een essentiële voorwaarde voor het creëren van een duurzame toekomst. AGV opereert vanuit de kernwaarden: veilig, schoon, mooi, zuinig en bedrijvig.

De uitdaging om het waterbewustzijn van burgers, bedrijven en overheden te versterken en het draagvlak te vergroten, vraagt om een zelfbewust waterschap dat herkend wordt en waarvan de maatschappelijke en bestuurlijke relevantie erkend wordt. Kernelementen van onze bestuurscultuur zijn daarom: zichtbaar, toegankelijk, verantwoordelijk en verbindend.

Beoogde effecten

Meer waterbewustzijn zal leiden tot nieuwe kansen en waardencreatie voor inwoners, agrariërs, bedrijven en recreanten. Kansen om te laten zien dat we voorop lopen op het terrein van innovatie en duurzaamheid zijn:

- het aanzienlijk verbeteren van het waterbewustzijn en de betrokkenheid van inwoners en bedrijven;
- meer zichtbaarheid van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht;
- een eenduidig beeld over de verantwoordelijkheden van AGV en Waternet;
- transparantie over besluitvorming en het proces waarmee dit tot stand komt.

INVESTERINGEN

Investerings 2018		Bedragen x € 1.000							
Programma Algemeen	Fin.bron	Begroting AGV 2018	Prognose uitgaven in 2018	Verschil begroot/ prognose	Totaal toegekend krediet	Prognose uitgaven t/m 2018	Eindprog. toegekend krediet	Planning	Budget
Waterschapsverkiezingen	ZH/WSH	750	230	520	2.500	250	2.500	■	■
Totaal		750	230	520	2.500	250	2.500		

Waterschapsverkiezingen

De waterschapsverkiezingen vinden plaats op 20 maart 2019. De voorbereidingen zijn gestart met de vaststelling van het projectplan waterschapsverkiezingen door het Algemeen bestuur op 21 juni 2018. Door de klankbordgroep bestaande uit AB- en duo-leden zal een communicatieplan worden opgesteld in het najaar van 2018. De eerste uitgaven in het project zijn gedaan met het organiseren van een cursus "Actief in het Waterschap". Aan de eerste ronde van de cursus hebben 30 mensen deelgenomen. Binnen de Unie van Waterschappen zijn de contouren vastgesteld voor een gezamenlijk communicatieplan en is de aanbesteding afgerond voor de gezamenlijke stemhulp die zal worden ontwikkeld. Het bedrijf Citisens heeft de opdracht gekregen.

De uitvoering van het project start in september. De uitgaven op dit project in 2018 concentreren zich in de laatste maanden van het jaar.

EXPLOITATIE

Financieel programmaoverzicht 2018				Bedragen x € 1.000,-	
Programma	Realisatie 2017	Begroting AGV 2018	9-maands Jaar-prognose 2018	Vershil Begroting / prognose	% Vershil Begroting / prognose
Algemeen	12.304	13.099	13.249	-150	-1%

Toelichting:

De eindejaarsprognose 2018 voor de exploitatiekosten van programma Algemeen is circa € 0,2 miljoen hoger dan de begroting. Dit wordt veroorzaakt door:

	x € 1 miljoen
Hogere kosten door de uitbreiding van de werkzaamheden voor de website van AGV	-0,2
Totaal	-0,2

Waterbewust (WB1 en OB3)

Waterbewust is de titel van een breed overkoepelend programma. Hiermee wil het waterschap haar zichtbaarheid en relevantie vergroten bij zowel burgers, bedrijven en instellingen als ook andere relevante stakeholders zoals overheden. Het doel is hen meer bewust te maken van de waarden van water en van het waterschap. Reguliere communicatie-activiteiten die bijdragen aan de doelstellingen van het programma Waterbewust (het vergroten van het waterbewustzijn en waterschapsbewustzijn) zijn eveneens opgenomen.

In de tweede vier maanden van 2018 is het volgende opgestart/gerealiseerd:

- Er is **extra personele inzet** georganiseerd voor het programma Waterbewust op het vlak van strategische communicatie, programmacoördinatie en voor social media AGV.
- Intensiever inzet social media rond de kerntaken van AGV. Dit heeft geleid tot: groei op Facebook: 2.153 vind-ik-leuks op 1 april 2018, 4.351 vind-ik-leuks op 13 juli 2018. Groei op Twitter: van zo'n 60.000 tweet-weergaven per maand naar gemiddeld 100.000. Productie van AGV video's (onder andere bij Battle of the Beach, de opening van de innovatiekas) voor social media en voor de website.
- De **bestuurlijke besluitvorming** is inzichtelijker gemaakt op de website (pagina 'Ons Bestuur' op homepage). Bestuurders zijn zichtbaarder in de (vak)media.
- Video Waterschap in beeld 2017-2018.
- Er zijn **pr-kansen** voor het waterschap (en haar kerntaken) gecreëerd bijvoorbeeld bij droogte/plaatsen van tijdelijke kering (NOS, Hart van NL, regionale media), verbeteren Amsteldijk (Parool) en aandacht voor innovatiethema's zoals het herwinnen van grondstoffen (Volkskrant). De video over de plaatsing van de kering had een bereik van 14.000 mensen.
- De **jeugdbestuurder** is intensiever ingezet en begeleid. Zij nam de afgelopen maanden deel aan de Nationale Waterschapsdag, de Waternet Vrouwendag, de Vrijheidsmaaltijd. Tijdens de *Week van ons Water* bezocht zij het NEMO Science Museum met het bestuur. Zij was aanwezig bij de Battle of the Beach met het Dagelijks bestuur en jeugdbestuurders van andere waterschappen.
- In mei is het project **Amstelkwartier Challenge** van start gegaan. Doel is om te komen tot een waterbelevingsroute in het Amstelkwartier. Het gaat om een initiatief van het Algemeen bestuur en buurtbewoners. Zij hebben in een aantal werksessies samen de spelregels, reikwijdte en de insteek van de wedstrijd bepaald. Een aantal AB-leden is aanwezig bij diverse lustrumactiviteiten in het Amstelkwartier. Op 15 juli werd de inschrijvingsperiode van de challenge open gesteld tijdens het Somerlustfestijn, een kunstfestival georganiseerd door bewoners en ondernemers van het

Amstelskwartier. Vanuit het waterschap is een lezing over klimaatadaptatie en een workshop 'waterspuwer maken voor kinderen' georganiseerd.

Met dit project wil het waterschapsbestuur ervaring opdoen met bewonersparticipatie. De winnaars krijgen ondersteuning in de vorm van kennis en begeleiding vanuit AGV om hun initiatief te realiseren. In het najaar van 2018 zal het experiment worden geëvalueerd.

- Op het gebied van **sponsoring** is vanuit Waterbewust het volgende gerealiseerd:
 - Science Museum Nemo: tijdens Week van ons Water waren we aanwezig met het Schone Water Experiment. Dit heeft via social media AGV en van NEMO veel aandacht gegenereerd.
 - Het hoosbuienspel wordt regelmatig door AGV en door externe partners ingezet.
- Tijdens het groene weekend stond het waterschap met de **Rainbar** op het Kwaku festival. De Rainbar is een initiatief van het waterschap AGV, Amsterdam Rainproof, Water Sensitive Rotterdam en Rainbeer. Met de Rainbar wordt aandacht gevraagd voor de gevolgen van klimaatverandering en de bijdrage die het waterschap met anderen wil leveren om onze omgeving klimaatbestendig te maken en te houden.
- Vanuit Waterbewust sponsort het waterschap de **World Cleanup Day**. Op 18 juli ondertekende het waterschap samen met vele andere organisaties de pledge. In september 2018 vindt de World Cleanup Day plaats.
- **Citizens Science**: Op 10 juli organiseerden we de startbijeenkomst van het Schoon Water Experiment 2018. In deze editie nemen de deelnemers monsters in Amsterdam en de Loosdrechtse Plassen.
- Vanuit Cultuur en Recreatie werd **de Droogwaterlandcampagne** gelanceerd. Deze succesvolle zomercampagne levert veel extra social media aandacht op.

4.7 PROGRAMMA 7 : DUURZAAMHEID

Omschrijving van het programma

AGV heeft niet alleen de ambitie om energieneutraal te worden, maar wil tevens toekomstbestendig en duurzaam zijn. De kernelementen die daarom bij dit programma horen zijn:

- Energie besparing;
- Waterschap als energiefabriek;
- Duurzaam (bv brakke kwel);
- Terugwinnen van grondstoffen en energie uit (afval)water.

Uitgangspunt van dit programma is dat de projecten niet alleen bijdragen aan de duurzaamheidsdoelstelling van AGV, maar ook een positieve businesscase hebben.

Doelstellingen

Door het uitvoeren van dit duurzaamheidsprogramma streeft AGV naar het realiseren van haar duurzaamheidsambities. Ook wordt er op deze wijze invulling gegeven aan de afspraken gemaakt in bijvoorbeeld het Nationaal Klimaatakkoord en de Meerjarenafspraken energie-efficiency (MJA).

Beoogde effecten

AGV is in de kern van haar werk een duurzame organisatie.

Energiebesparing (TD1)

In 2018 zijn diverse maatregelen in voorbereiding. De verwachting is dat de projecten 'dienstgebouw rwzi Westpoort', 'Zonnepanelen rwzi Westpoort', 'Nieuwe beluchting rwzi Amstelveen', en 'Zonnepanelen rwzi Horstermeer', uitgevoerd zullen zijn vóór het einde van 2018. Dat levert samen 3,9% verbetering van de energie efficiëntie op. Er wordt meer gehaald dan de norm (2%), maar een deel is vertraagde realisatie uit 2017 (zonnepanelen rwzi's Westpoort en Horstermeer).

Zelfvoorzienend door eigen duurzame energieproductie in 2020 (TD1)

In 2017 heeft AEB Amsterdam matig gepresteerd voor wat betreft de afname van biogas van rwzi Amsterdam-West en het nuttig inzetten daarvan. Ook de eerste maanden van 2018 laten een zeer matige prestatie zien. De prognose op dit moment is dat aan het einde van 2018 niet veel meer biogas nuttig ingezet zal worden dan in 2017. In 2017 kwam de zelfvoorzienendheid daardoor uit op 37%. Door het in bedrijf komen van zonnepanelen op de rwzi's Horstermeer en Westpoort zal de indicator in 2018 naar verwachting uit komen op 39% (norm 40%).

Waterschap als energiefabriek (TD1)

De doelen die hieronder worden gerekend zijn:

- Het opwekken van energie uit biogas, bijvoorbeeld door de productie van groengas, waarbij de meest (energie-)efficiënte route wordt gekozen;
- Het maximaliseren van de biogasproductie door optimalisatie in de processen,
- Het opwekken van duurzame energie voor eigen gebruik;
- Het verkennen van kansen voor de levering van warmte of koude uit (afval)water.

Voor nadere informatie over de invulling van deze doelstellingen wordt verwezen naar de projecten binnen het programma Schoon water.

Terugwinnen van grondstoffen en energie uit (afval)water (TD1)

Hierbij gaat het om:

- Actief deelnemen aan het landelijke waterschaps-initiatief van de Energie- & Grondstoffenfabriek;
- Het inzetten van (eigen)biomassastromen voor de productie van bio-composieten;
- Het terugwinnen van fosfaat, in de vorm van struviet, verder optimaliseren;
- Het terugwinnen van CO₂, dat vrijkomt bij de productie van groengas;
- Actief deelnemen aan (inter)nationale platforms zoals de Water Research Foundation.

De waardevermeerdering van (afval)waterreststromen wordt onderzocht op technische en economische realiseerbaarheid en de impact qua CO₂-emissie. Bij investeringen worden de mogelijkheden tot het verder sluiten van kringlopen en het besparen van energie als belangrijke criteria meegewogen.

Voor nadere informatie over de invulling van deze doelstellingen wordt verwezen naar de projecten binnen het programma Schoon water.

Terug te winnen grondstoffen en energie					
		Begroot 2018		Prognose 2018	
Product	Eenheid	Hoeveelheid	Bedrag €	Hoeveelheid	Bedrag €
Biogas (rwzi West)	Nm3	12.500.000	500.000	12.500.000	500.000
Struviet	kg	400.000	20.000	400.000	20.000
Cellulose	kg	290.000	-15.950	290.000	-15.950
Groengas	Nm3	150.000	45.000	150.000	45.000
Zonne-energie	MWh	575	40.250	575	40.250
WKK (niet AEB)	MWh	2.500	175.000	2.500	175.000

4.8 PROGRAMMA 8 : BELASTINGOPBRENGSTEN

Omschrijving van het programma

In dit programma wordt ingegaan op de belastingopbrengsten over 2018. De begroting is te splitsen in lasten en opbrengsten. Met inzet van de tariefegalisatiereserves zijn de lasten en baten in evenwicht, waarmee een kostendeekkende begroting ontstaat. De lasten minus de baten, exclusief de opbrengst waterschapsbelastingen én de mutaties in de tariefegalisatiereserves, geven de netto lasten die door de belastingopbrengsten moeten worden gedekt.

Lasten AGV

De lasten van AGV bestaan ten eerste uit de directe lasten en baten van AGV zelf, zoals kapitaallasten van de AGV-activa en kosten van bestuur. Daarnaast zijn er de uitvoeringskosten van Waternet. De netto lasten moeten samen met de geschatte inkomstenderving wegens kwijschelding en oninbaar worden goedge maakt door de opbrengsten uit de op te leggen waterschapsbelastingen. De opbrengst van de verontreinigingsheffing komt ten gunste van het watersysteembeheer.

Inkomsten zuiveringsheffing

De opbrengstsoort zuiveringsheffing heeft betrekking op de opbrengst van de belasting, die door AGV in het kader van de Waterschapswet en de Verordening Zuiveringsheffing Amstel, Gooi en Vecht wordt geheven. Kwijscheldingen en oninbare bedragen worden op deze opbrengst in mindering gebracht.

Vervuilingseenheden Zuiveringsheffing 2018				
	Begroting	9 mnds Jaar- prognose	Verschil	% Verschil
	AGV 2018	2018	Begr/ prog 9m	Begr/ prog 9m
V.e. Particulieren	1.256.400	1.276.600	-20.200	-1,6%
V.e. Bedrijven	396.500	401.600	-5.100	-1,3%
Totaal kohier	1.652.900	1.678.200	-25.300	-1,5%
Af: kwijtschelding	-128.200	-130.200	2.000	-1,6%
Af: oninbaar	-19.400	-22.400	3.000	-15,5%
Totaal netto v.e.'s 2018	1.505.300	1.525.600	-20.300	-1,3%
Netto opbrengst zuiveringsheffing 2018			Bedragen x € 1.000	
x tarief van € 53,18	€ 80.052	€ 81.131	-€ 1.080	-1,3%
Resultaat belastingjaren < 2018	€ 0	€ 1.353	-€ 1.353	0,0%
Netto opbrengst ZH kalenderjaar 2018	€ 80.052	€ 82.484	-€ 2.433	-3,0%

Toelichting:

De prognose voor de opbrengst over 2018 komt, op grond van actuele realisatiecijfers, € 1,08 miljoen hoger uit dan begroot.

Daarnaast is het nu mogelijk om een prognose af te geven voor de oudere jaren. Daarvoor wordt een hogere opbrengst verwacht van € 1,35 miljoen. In totaal gaat het dus om een positieve prognose van € 2,43 miljoen ten opzichte van de begroting.

Bij de zuiveringsheffing voor particulieren wordt rekening gehouden met een toename van het aantal huishoudens en dus van het draagvlak met bijna 20.000 ve; ten opzichte van de 4-maands bestuursrapportage een stijging van 10.000 ve. Daarmee stijgt uiteraard ook het aantal ve en het bedrag dat is gemoeid met kwijschelding en oninbaar.

Ook de prognose voor de opbrengst van de zuiveringsheffing voor bedrijven wordt met 1.500 ve naar boven bijgesteld. Dit wordt ten dele veroorzaakt doordat het niet langer op het riool lozen van een groot bedrijf, waarmee rekening was gehouden, op zijn vroegst in 2019 zal ingaan.

Er wordt in totaal dus rekening gehouden met een toename van 21.500 ve ten opzichte van de begroting.

Inkomsten watersysteemheffing

De opbrengstsoort watersysteemheffing heeft betrekking op de opbrengst van de belasting, die door AGV in het kader van de Waterschapswet en de Verordening Watersysteemheffing Amstel, Gooi en Vecht wordt geheven. Kwijtscheldingen en oninbare bedragen worden op deze opbrengst in mindering gebracht.

Watersysteemheffing 2018			Bedragen x € 1.000	
	Begroting	9 mnds Jaar- prognose	Verschil	% Verschil
	AGV 2018	2018	Begr/ prog 9m	Begr/ prog 9m
Ingezetenen	64.351	64.846	-495	-0,8%
Gebouwd	36.104	36.385	-281	-0,8%
Natuurterreinen	25	25	0	1,0%
Overig ongebouwd	3.310	3.014	296	8,9%
Wegen	1.099	1.099	0	0,0%
Totaal kohier	€ 104.889	€ 105.368	-€ 479	-0,5%
Af: kwijtschelding	-7.358	-7.457	99	-1,3%
Af: oninbaar/ kleine aanslagen	-1.000	-1.136	136	-13,6%
Totaal netto opbrengsten Watersysteemheffing 2018	€ 96.531	€ 96.774	-€ 243	-0,3%
Resultaat belastingjaren < 2018	€ 0	€ 258	-€ 258	0,0%
Netto opbrengst WSH kalenderjaar 2018	€ 96.531	€ 97.032	-€ 501	-0,5%

Toelichting:

De positieve bijstelling van de prognose die is gemeld bij de zuiveringsheffing, is ook terug te zien bij de watersysteemheffing. Volgens de actuele prognose komt de opbrengst over 2018 € 0,24 miljoen hoger uit dan begroot. Daarnaast valt de verwachting voor oude jaren € 0,26 miljoen hoger uit. In totaal is er dus een positieve prognose van € 0,5 miljoen ten opzichte van de begroting.

Voor de watersysteemheffing ingezetenen is net als bij de zuiveringsheffing particulieren ook de aanname voor de jaarlijkse groei van het aantal huishoudens aangepast en wordt een structurele verhoging van 4.500 huishoudens voorzien. Dit leidt ertoe dat met extra inkomsten van € 0,53 miljoen (inclusief voorgaande jaren) rekening wordt gehouden, waarbij ook rekening is gehouden met een oplopend bedrag aan kwijtschelding en oninbaar.

De huidige realisatiecijfers geven ook aanleiding om de prognose voor de opbrengst watersysteemheffing gebouwd omhoog bij te stellen. In totaal bedraagt de prognose van de WOZ-waarde voor het draagvlak voor gebouwd nu € 248,6 miljard. Dit leidt tot een hogere opbrengst van € 0,49 miljoen (inclusief voorgaande jaren).

Tegenover deze positieve prognoses staat een negatieve prognose voor de watersysteemheffing ongebouwd van € 0,52 miljoen (inclusief voorgaande jaren). Dit wordt veroorzaakt door het lagere draagvlak (minder ha.), dat uit de realisatiecijfers blijkt.

Inkomsten verontreinigingsheffing

De opbrengst verontreinigingsheffing is gebaseerd op de Waterschapswet en de Verordening Verontreinigingsheffing Amstel, Gooi en Vecht. Deze opbrengst wordt in mindering gebracht op de door de watersysteemheffing te dekken kosten van het watersysteembeheer.

Vervuilingseenheden Verontreinigingsheffing 2018				
	Begroting	9 mnds Jaar- prognose	Verschil	% Verschil
	AGV		Begr/ prog 9m	Begr/ prog 9m
	2018	2018		
V.e. Particulieren	700	700	0	0,0%
V.e. Bedrijven	14.750	17.000	-2.250	-15,3%
Totaal kohier	15.450	17.700	-2.250	-14,6%
Af: kw ijtschelding	0	0	0	0,0%
Af: oninbaar	0	0	0	0,0%
Totaal netto v.e.'s 2018	15.450	17.700	-2.250	-14,6%
Netto opbrengst verontreinigingsheffing 2018			Bedragen x € 1.000	
x tarief van € 53,18	€ 822	€ 941	-€ 120	-14,6%
Resultaat belastingjaren < 2018	€ 0	€ 189	-€ 189	0,0%
Netto opbrengst VOH kalenderjaar 2018	€ 822	€ 1.130	-€ 309	-37,6%

Toelichting:

De prognose voor de verontreinigingsheffing is € 0,31 miljoen hoger dan de begroting. Voor het belastingjaar 2018 geldt een positieve prognose van € 0,12 miljoen en voor oudere jaren van € 0,19 miljoen.

Nu de definitieve aanslagen voor de grootste lozer over 2016 en 2017 zijn vastgesteld, kan de prognose voor het draagvlak vanaf 2018 met 2.250 ve worden verhoogd tot 17.700 ve.

5 Risicoparaagraaf

In deze paraagraaf kan melding worden gemaakt van zaken, waarover financiële onzekerheid bestaat.

Koepelvrijstelling

Vanaf 2018 is een eind gekomen aan de verruimde toepassing van de thans geldende Nederlandse wet- en regelgeving voor de koepelvrijstelling in de omzetbelasting. Waternet heeft mede namens AGV in overleg met het Ministerie van Financiën en de Belastingdienst goedkeuring verkregen om het jaar 2018 als overgangsjaar te gebruiken waarin aan de voorwaarden moet worden voldaan. Onderzoek en overleg lopen om na te gaan of en hoe we aan de voorwaarden (blijven) voldoen.

Begin 2018 heeft het Ministerie van Financiën het standpunt ingenomen dat de Europese richtlijn geen ruimte zou bieden om de koepelvrijstelling toe te passen voor samenwerking tussen overheidslichamen. Daarbij baseert het ministerie zich op een aantal arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie, gewezen in september 2017. Zolang de nationale wetgeving met betrekking tot de toepassing van de koepelvrijstelling niet in overeenstemming is met de Europese richtlijn, heeft dat overigens geen effect op de toepassing door Waternet.

Uit beantwoording van schriftelijke Kamervragen eind maart 2018 viel te destilleren dat de staatssecretaris van Financiën de nationale wetgeving al wilde aanpassen met ingang van 2019. In het persbericht van 7 juni 2018 heeft de staatssecretaris echter aangegeven de aanpassing op te schorten en zich juist hard te maken voor reparatie via Europese regelgeving waarbij de nationale wetgeving blijft zoals deze nu is. Een dergelijke reparatie moet dan inhouden dat de koepelvrijstelling ook mag worden toegepast bij samenwerking tussen overheidslichamen.

Inmiddels is op Europees niveau gesproken over de reikwijdte van de koepelvrijstelling. Tijdens het overleg van de Europese Raad van ministers van Economische Zaken en Financiën ("de Ecofinraad") is besloten de reikwijdte van de koepelvrijstelling ook op de Europese agenda te zetten en nader vast te stellen. De bedoeling is dat de Ecofinraad hier in oktober 2018 verder over zal discussiëren.

Onroerendzaakbelasting (OZB) voor rioolwaterzuiveringsinstallaties

Op basis van een uitspraak d.d. 13 mei 2015 heeft het Gerechtshof Den Haag bepaald dat, alleen voor delen van een rwzi die voor de zuivering zijn bestemd, geen WOZ-waarde wordt bepaald en niet worden betrokken in de OZB-heffing. Het Gerechtshof heeft hiermee geoordeeld dat een gemeente geen OZB kan heffen over het daadwerkelijke zuiveringsdeel, maar wel over de tot het complex behorende gebouwen en werken (incl. hun ondergrond) waarin geen riool- en ander afvalwater wordt gezuiverd. Tegen de uitspraak van het Gerechtshof is het betrokken waterschap in cassatie gegaan. Het geschil is aan de Hoge Raad voorgelegd. De Advocaat-Generaal bij de Hoge Raad is in april 2016 tot een voor het waterschap positieve conclusie gekomen.

De Hoge Raad heeft de zaak doorverwezen naar het Gerechtshof Amsterdam. Dit Hof moet nu met het oordeel van de Hoge Raad in de hand en op basis van de feitelijke situatie bij de betreffende rwzi bepalen wat wel en wat niet precies onder de vrijstelling valt.

De situatie kan zich voordoen dat gemeenten naar aanleiding van de uitspraak van het Hof ertoe overgaan om rwzi's van waterschappen (althans die onderdelen waarvan men meent dat zij niet voor de zuivering zijn bestemd) te waarderen en te belasten.

Tariefdifferentiatie wegen

Op 28 december 2016 heeft de rechtbank Overijssel uitspraak gedaan in een belastingprocedure tussen de provincie Flevoland en het waterschap Zuiderzeeland. Volgens de rechter mag de tariefdifferentiatie wegen zich alleen uitstrekken over verharde wegedeelten. Deze uitspraak is in december 2017 in hoger beroep bevestigd door het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden. Er is inmiddels beroep in cassatie ingesteld. Het kan nog enige tijd duren voordat de Hoge Raad een definitief oordeel velt. De verwachting was dat wegbeheerders als gevolg van de uitspraak bezwaar tegen hun belastingaanslag zouden maken. Tot nu blijkt dat echter niet. Toch is er de komende periode onzekerheid met betrekking tot de belastingopbrengsten.

Als de uitspraak wordt bevestigd in cassatie, dan heeft dit uiteraard ook gevolgen voor het tarief ongebouwd. Immers: als er minder hectares wegen zijn waarvoor een dubbel tarief wordt betaald, dan zal het tarief voor ongebouwd -zowel wegen als overig ongebouwd- stijgen. Volgens voorlopige cijfers zou de toepassing van deze uitspraak leiden tot een vermindering van de oppervlakte wegen met 29%. Dit zou een verhogend effect op het tarief ongebouwd hebben van circa 4%. De precieze gevolgen worden op dit moment onderzocht.

Energiebelasting

De Belastingdienst heeft geconstateerd dat de waterschappen verschillend omgaan met de clustering van elektriciteitsaansluitingen poldergemalen. Door het energieverbruik van gemalen te clusteren wordt de staffel van energiebelastingtarieven minder vaak doorlopen en resulteert in een lagere belastingdruk. In 2017 consulteert de Belastingdienst alle waterschappen. AGV is in juni bezocht. De poldergemalen zijn binnen AGV geclusterd in drie groepen. Hiermee doorlopen wij voor de poldergemalen drie keer de staffel aan energiebelasting voor elektriciteit. De verwachting is dat de belastingdienst drie clusters te weinig vindt. Per toegevoegd cluster zal de belastingdruk met circa € 5.000 toenemen. In oktober vindt een vervolgoverleg met de belastingdienst plaats.

6 Financieringsparagraaf

Overeenkomstig artikel 108 van de Waterschapswet heeft het Algemeen bestuur de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie AGV vastgesteld. Deze heeft betrekking op het financieel beleid, het financieel beheer

en de financiële organisatie. Tevens zijn hierin uitgangspunten en richtlijnen voor treasury opgenomen. In de jaarrekening wordt achteraf verantwoording afgelegd over het gevoerde beheer met betrekking tot de treasury. In beperkte vorm wordt ook tussentijds, in de 4- en 9-maands bestuursrapportage, verslag gedaan van de uitvoering van het treasurybeleid tot dan toe.

Financiering kapitaaluitgaven tot 1 september 2018

Op basis van de begrote investeringsuitgaven werd de maximale kapitaalbehoefte (de benodigde middelen op lange termijn ter financiering van de investeringen) in de begroting voor 2018 geraamd op € 66 miljoen.

Kasgeldlimiet tot 1 oktober 2018

Financiering middels zogenaamd kort geld (rekening-courant) is wettelijk begrensd door de kasgeldlimiet. De limiet voor AGV voor 2018 is bepaald op € 41,7 miljoen (23% van het begrotingstotaal). Om onder de kasgeldlimiet (en kredietlimiet) te blijven en om toekomstige investeringen te financieren, is een langlopende geldlening afgesloten. Dit is conform de kapitaalbehoefte zoals opgenomen in de begroting 2018. Het betrof een lening van € 30 miljoen per 27 februari 2018 met een looptijd van 30 jaar en tegen een rente van 1,55%, die gedurende de hele looptijd vastligt.

Voor het derde kwartaal zijn de gemiddelde saldi per 1 juli, 1 augustus en 1 september bepalend. Het gemiddeld tekort over het derde kwartaal is naar verwachting circa € 27,6 miljoen en komt daarmee € 14,1 miljoen onder de kasgeldlimiet. De verwachting is daarom dat in het derde kwartaal nog geen lening zal worden aangetrokken.

Voor het vierde kwartaal zijn de gemiddelde saldi per 1 oktober, 1 november en 1 december bepalend. Het gemiddeld tekort over het vierde kwartaal is naar verwachting circa € 53 miljoen en komt daarmee € 11,3 miljoen boven de kasgeldlimiet. De verwachting is daarom dat in het vierde kwartaal een lening zal worden aangetrokken. De nog af te sluiten lening past binnen het jaarmandaat welke in de begroting 2018 is gesteld op € 66 miljoen.

Rentevisie

De rente voor "rood staan" in rekening-courant bedraagt 0,1% en de rente voor lang geld (25 jaar) bedraagt per eind augustus circa 1,5%. Een verschil van 1,4%.

Gezien dit verschil tussen het korte en lange rentepercentage is het aan te bevelen om zo lang als mogelijk met kort geld te financieren. Dit dan echter wel binnen de kaders van de kasgeldlimiet en de kredietlimiet. Het percentage voor lang geld (25 jaar) schommelt rond de 1,5%. De rente voor leningen met een looptijd van 10 jaar lag per eind maart rond de 0,7%.

Renteomslagpercentage

Het renteomslagpercentage 2018 komt naar verwachting conform de begroting uit op 3%.

Bijlage 1a: Financieel productoverzicht

Financieel moeten de waterschappen naast verantwoording van de kosten op programma's, de kosten eveneens verantwoorden op de voorgeschreven beheer en beleidsproducten (BBP's). In onderstaande tabel zijn de begrote kosten en eindejaarsprognose 2018 per BBP weergegeven.

Financieel productoverzicht 2018		Bedragen x € 1.000			
Programma	Realisatie 2017	Begroting AGV 2018	9-maands Jaar- prognose 2018	Verschil Begroting / prognose	% Verschil Begroting / prognose
1 Eigen plannen	5.576	5.576	5.594	-18	0%
2 Plannen van derden	1.474	1.638	1.552	86	5%
3 Beheersinstrument waterkeringen	2.724	2.461	2.580	-119	-5%
4 Aanleg en onderhoud waterkeringen	27.161	30.025	29.672	353	1%
5 Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding	303	293	293	0	0%
6 Beheersinstrumenten watersystemen	3.514	4.373	4.367	6	0%
7 Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen	10.621	11.309	10.885	424	4%
8 Baggeren van waterlopen en saneren van watersystemen	6.859	7.551	7.401	150	2%
9 Beheer hoeveelheid water	11.404	12.099	12.585	-486	-4%
10 Calamiteitenbestrijding watersystemen	447	449	438	11	2%
11 Monitoring watersystemen	3.297	3.338	3.338	0	0%
12 Getransporteerd afvalwater	3.512	3.569	3.588	-19	-1%
13 Gezuiverd afvalwater	53.374	54.802	55.600	-798	-1%
14 Verwerkt slib	12.741	12.790	12.860	-70	-1%
15 Afvalwaterbehandeling door derden	988	994	1.011	-17	-2%
19 Beheersinstrumenten vaarwegen en havens	0	0	0	0	0%
20 Aanleg en onderhoud vaarwegen en havens	440	624	639	-15	-2%
21 Verkeersreg. en verkeersveilig. vaarw. en havens	301	237	237	0	0%
22 Beheer Keurkwartet en VTH-beleid	0	0	0	0	0%
23 Vergunningen en meldingen	2.492	2.787	2.628	159	6%
24 Adviezen vergunningen	235	245	245	0	0%
25 Toezicht	2.175	2.178	2.188	-10	0%
26 Handhaving	1.537	1.537	1.537	0	0%
27 Regulering lozingen	2.163	2.123	2.112	11	1%
31 Belastingheffing	8.371	7.960	8.571	-611	-8%
32 Invordering	2.484	3.402	3.363	39	1%
33 Bestuur	5.485	5.740	5.740	0	0%
34 Externe communicatie	2.831	3.186	3.336	-150	-5%
Totaal	172.509	181.286	182.360	-1.073	-1%
Waarvan:					
Kosten Zuiveringsbeheer	79.549	81.617	82.848	-1.230	-2%
Kosten Watersysteembeheer	92.960	99.669	99.512	157	0%

Overzicht moties en amendementen

Moties

Onderwerp	Datum	Initiatiefnemer	Ondertekenden partijen	Portefeuillehouder	Uitslag
Statiegeld Alliantie	31-01-2018	J. Hoek	50PLUS, Categorie bedrijven, Categorie natuurterreinen, Categorie ongebouwd, CDA, Lijst Schönberger, Lijst Spils, Partij voor de Dieren, PvdA, SWV, VVD en Water Natuurlijk	J.W. Dulfer	Aangenomen
Zuiveringsheffing koppelen aan drinkwatergebruik	31-01-2018	P.A. Prins	50PLUS, Lijst Spils en SWV	P. Smit	Aangenomen
Strategie Microverontreinigingen (WN)	24-05-2018	J. Hoek	Water Natuurlijk, PvdA, VVD, CDA en Categorie ongebouwd	J.W. Dulfer	Aangenomen
Strategie Microverontreinigingen (PvdA)	24-05-2018	H.J.J. van Vliet	PvdA	J.W. Dulfer	Aangenomen
Onafhankelijk onderzoek naar energieneutraliteit	05-07-2018	M. Quené en R.G. Went	CDA, VVD en Water Natuurlijk	R. Steenwinkel	Omgezet naar toezegging

Amendementen

Onderwerp	Datum	Initiatiefnemer	Ondertekenden partijen	Portefeuillehouder	Uitslag
Strategie microverontreinigingen	24-05-2018	J. Hoek	Water Natuurlijk	J.W. Dulfer	Aangenomen
Voorstel uitbreiding van het kwijscheldingsbeleid	21-06-2018	P.A. Prins, M. Quené, H.J.J. van Vliet en E.J. de Vries	50PLUS, Water Natuurlijk en PvdA	P. Smit	Aangenomen